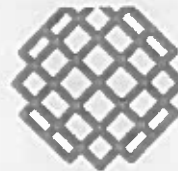

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

RAPORTI I AUDITIMIT PËR PASQYRAT FINANCIARE VJETORE TË KOMUNËS SË RAHOVECIT PËR VITIN 2020

Prishtinë, korrik 2021

PËRMBAJTJA E RAPORTIT

- 1 Opinioni i Auditimit
- 2 Gjetjet dhe rekomandimet
- 3 Informacion i përmbledhur për planifikimin dhe realizimin e buxhetit
- 4 Progresi në zbatimin e rekomandimeve

Shtojca I: Letër konfirmimi

Shtojca II: Shpjegim lidhur me llojet e të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZKA dhe pjesëve të tjera të Raportit të Auditimit

Shënim

Ky Raport i auditimit është gjeneruar për herë të parë përmes platformës elektronike për menaxhimin e auditimit (SITA). Po ashtu, këtë vit, përdoret shablloni i ri i Raportit të auditimit, sipas metodologjisë së përditësuar për auditime financiare dhe të pajtueshmërisë. Raporti përfshinë për herë të parë edhe konkluzionin e veçantë për pajtueshmëri.

Jemi plotësisht të vetëdijshëm që aplikimi i të gjitha këtyre risive njëkohësisht, në rrethana të pazakonshme të pandemisë, mund të rezultojë me ndonjë lëshim të paqëllimshëm teknik, për çka ju kërkojmë falje paraprakisht dhe ju falënderojmë për mirëkuptim!

Për: z.Smajl Latifi, Kryetar

Adresa: Rruga Dëshmorët e Pashtrikut pa nr. Rahovec, Republika e Kosovës

1 Opinioni i Auditimit

Ne kemi përfunduar auditimin e pasqyrave financiare të Komunës së Rahovecit për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2020, në përputhje me Ligjin për Zyrën Kombëtare të Auditimit të Republikës së Kosovës dhe Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Auditimi është kryer për të na mundësuar të shprehim opinionin për pasqyrat financiare dhe konkluzionin për pajtueshmërinë me autoritetet.¹

Opinion i pamodifikuar për pasqyrat financiare vjetore

Ne i kemi audituar pasqyrat financiare vjetore të Komunës së Rahovecit (KR), të cilat përmbajnë pasqyrën e pranimeve dhe pagesave në para të gatshme, raportin e ekzekutimit të buxhetit si dhe shënimet shpjeguese për pasqyrat financiare, përfshirë përmbledhjen e politikave të rëndësishme të kontabilitetit dhe raportet tjera², për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2020.

Sipas opinionit tonë, Pasqyrat Financiare Vjetore të Komunës së Rahovecit, prezantojnë një pamje të drejtë dhe të vërtetë në të gjitha aspektet materiale, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit për Sektorin Publik, sipas kontabilitetit të bazuar në para të gatshme.

Baza për opinion

Auditimi është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Sipas këtyre standardeve, përgjegjësitë tona janë përshkruar më poshtë tek pjesa e raportit 'Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare'. Në përputhje me ONISA-P-10, SNISA 130, Kodin e Etikës së ZKA-së, si dhe kërkesat tjera relevante për auditimin e PFV-ve të organizatave buxhetore, ZKA është e pavarur nga subjekti i auditimit. Besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të duhura për sigurimin e bazës për opinion.

Konkluzion për pajtueshmërinë

Ne kemi audituar gjithashtu pajtueshmërinë e menaxhmentit të Komunës së Rahovecit me kriteret e përcaktuara të auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm për subjektin e audituar në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare.

Sipas mendimit tonë, përveç ndikimeve të çështjeve të përshkruara në seksionin Baza për Konkluzion të pajtueshmërisë, transaksionet e kryera në procesin e ekzekutimit të buxhetit Komunës së Rahovecit kanë qenë, në të gjitha aspektet materiale, në përputhje me kriteret e përcaktuara të auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm për subjektin e audituar në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare.

Baza për konkluzion

- B1 Në 1,321 raste pagesat në vlerë totale 2,661,959€ ishin realizuar pas afatit kohor ligjor prej 30 ditësh.
- B2 Pagesa pa raporte detaje të pranimit për kryerjen e shërbimeve/angazhimeve në vlerë 86,431€.
- B3 Në katër raste ishin nënshkruar kontrata për projekte kapitale në vlerë 650,887€ deri sa nuk kanë pasur mbulueshmëri financiare.
- B4 Mangësi në menaxhimin e të hyrave nga tatimi në prone.
- A1 Në shtatë raste komuna nuk kishte realizuar punimet sipas planit dinamik siç parashihej me kontratë, pra kishte vonesa domethënëse në progresin fizik në këto projekte.

Më gjerësisht shih nënkapitullin 2.1 Çështjet që ndikojnë në konkluzionin e pajtueshmërisë

Auditimi është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Sipas këtyre standardeve, përgjegjësitë tona janë përshkruar më poshtë tek pjesa 'Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare'. Në përputhje me ONISA-P-10, SNISA 130, Kodin e Etikës së ZKA-së, si dhe kërkesat e tjera relevante për auditimin e PFV-ve të organizatave buxhetore, ZKA-ja është e pavarur nga subjekti i auditimit. Besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të duhura për sigurimin e bazës për konkluzion.

Theksimi i Çështjes

- 1 Komuna për shkak të planifikimit jo të duhur kishte realizuar një pagesë në vlerë 7,170€ "Furnizim me inventar për objektin e emergjencës" nga kategoria e investimeve kapitale përderisa këto shpenzime për nga natyra i takojnë kategorisë së mallrave dhe shërbimeve.

Duke qenë se çështja në fjalë është mjaft e përhapur në shumë organizata buxhetore dhe po përsëritet për vite me radhë, ajo do të trajtohet më hollësisht në Raportin e auditimit të Pasqyrave Financiare të Qeverisë, ku edhe do të jepen rekomandimet përkatëse për zgjidhje afatgjatë.

Opinionin e auditimit nuk është modifikuar për shkak të kësaj çështje

Përgjegjësitë e Menaxhmentit dhe të organeve drejtuese/qeverisëse për pasqyrat financiare vjetore

Kryetari i Komunës është përgjegjës për përgatitjen dhe prezantimin e drejtë të Pasqyrave Financiare sipas Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit në Sektorin Publik - Raportimi Financiar bazuar në Kontabilitetin e Parasë së Gatshme. Po ashtu, Kryetari i Komunës është përgjegjës edhe për vendosjen e kontroleve të brendshme, të cilat i përcakton si të nevojshme për të mundësuar përgatitjen e Pasqyrave Financiare, pa keq deklarime materiale të shkaktuara, qoftë nga mashtrimi apo gabimi. Kjo përfshinë përmblidhjen e kërkesave që burojnë nga Ligji nr. 03/L-048 për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë dhe Rregullorja nr. 01/2017 për Raportim Vjetor Financiar nga Organizata Buxhetore.

Kryetari i Komunës është përgjegjës për të siguruar mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Komunës së Rahovecit.

Përgjegjësia e Menaxhmentit për Pajtueshmërinë

Menaxhmenti i Komunës së Rahovecit është gjithashtu përgjegjës për përdorimin e burimeve financiare të Komunës së Rahovecit në përputhje me Ligjin për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësinë dhe të gjitha rregullat dhe rregulloret e tjera të zbatueshme.³

Përgjegjësia e Auditorit të Përgjithshëm për auditimin e PFV-ve

Objektivat tona janë të ofrojmë siguri të arsyeshme nëse pasqyrat financiare si tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit dhe të hartojmë një raport të auditimit që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci se një auditim i kryer në përputhje me SNISA-t do të zbulojë çdo keq-deklarim material që mund të ekzistojë. Keq-deklarimet mund të vijnë nga mashtrimi ose gabimi dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose si tërësi, në mënyrë të arsyeshme pritet të ndikojnë në vendimet ekonomike të përdoruesve të marra në bazë të këtyre pasqyrave financiare.

Objektivi ynë është gjithashtu të shprehim një konkluzion të auditimit për pajtueshmërinë e autoriteteve përkatëse të Komunës së Rahovecit me kriteret e përcaktuara të auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare, lidhur me subjektin e audituar.

Si pjesë e auditimit në përputhje me Ligjin për ZKA dhe SNISA-të, ne ushtrojmë gjykim dhe skepticism profesional gjatë gjithë auditimit. Ne gjithashtu:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e keq-deklarimit material të pasqyrave financiare, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit, hartojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit që i përgjigjen atyre rreziqeve, dhe marrim dëshmi të auditimit që janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar bazën për opinionin. Rreziku i mos zbulimit të një keq-deklarimi material që rezulton nga mashtrimi është më i lartë sesa për atë që rezulton nga gabimi, pasi mashtrimi mund të përfshijë manipulim, falsifikim, lëshime të qëllimshme, keq përfaqësime ose anashkalim të kontroleve të brendshme.
- Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e mos-pajtueshmërisë me autoritetet, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit, hartojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit që janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar bazën për konkluzionin tonë për pajtueshmërinë me autoritetet. Rreziku i mos zbulimit të një rasti të mos pajtueshmërisë me autoritetet që vjen nga mashtrimi është më i lartë sesa për atë që rezulton nga gabimi, pasi mashtrimi mund të përfshijë manipulim, falsifikim, lëshime të qëllimshme, keq përfaqësime ose anashkalim të kontrollit të brendshëm.
- Sigurohemi ta kuptojmë kontrollin e brendshëm relevant për auditimin, për t'i hartuar procedurat e auditimit që janë të përshtatshme, por jo me qëllim të shprehjes së një opinionin mbi efektivitetin e kontrollit të brendshëm të Komunës së Rahovecit.
- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave të kontabilitetit të përdorura dhe arsyeshmërinë e vlerësimeve të kontabilitetit dhe shpalosjet e ndërlidhura të bëra nga menaxhmenti.

- Vlerësojmë prezantimin e përgjithshëm, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, përfshirë shpalosjet, për t'u siguruar se pasqyrat financiare paraqesin transaksionet dhe ngjarjet themelore në mënyrë të drejtë dhe të saktë.

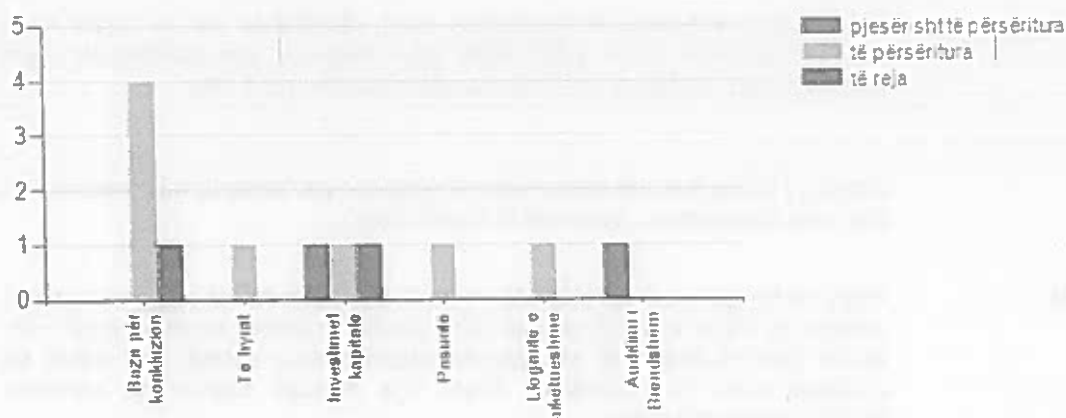
Ndër të tjera, ne komunikojmë me menaxhmentin dhe ata që janë përgjegjës për qeverisjen edhe në lidhje me fushëveprimin dhe kohën e planifikuar të auditimit dhe gjetjet e rëndësishme të auditimit, përfshirë ndonjë mangësi domethënëse në kontrollin e brendshëm që ne e identifikojmë gjatë auditimit.

Nga çështjet e komunikuara me menaxhmentin, ne përcaktojmë ato çështje që ishin më të rëndësishme në auditimin e Pasqyrave Financiare të periudhës aktuale dhe që cilësohen si çështje kyçe të auditimit. Raporti i auditimit publikohet në ueb faqen e ZKA-së, me përjashtim të informacioneve që klasifikohen si senzitive apo për shkak të ndalesave të tjera ligjore e administrative, në pajtim me legjislacionin në fuqi.

2 Gjetjet dhe rekomandimet

Gjatë auditimit, kemi vërejtur fusha për përmirësim të mundshëm, përfshirë kontrollin e brendshëm, të cilat janë paraqitur më poshtë për shqyrtimin tuaj në formë të gjetjeve (siç janë paraqitur në Grafikon 1, më poshtë) dhe rekomandimeve. Këto gjetje dhe rekomandime kanë për qëllim të bëjnë korrigjimin e nevojshëm të informacionit financiar të paraqitur në pasqyrat financiare, duke përfshirë shpalosjet në formë të shënimeve shpjeguese dhe të përmirësojnë kontrollet e brendshme lidhur me raportimin financiar dhe pajtueshmërinë me autoritetet në lidhje me menaxhimin e fondeve të sektorit publik. Ne do t'i përcjellim (shqyrtojmë) këto rekomandime gjatë auditimit të vitit të ardhshëm.

Grafiku 1. Lloji i gjetjeve sipas kategorive ekonomike⁴

Ne po ashtu, kemi rishikuar statusin e rekomandimeve të vitit paraprak dhe kemi vlerësuar nivelin e zbatimit të tyre. [Për detajet shih kapitullin 4].

2.1 Çështjet që ndikojnë në konkluzionin e pajtueshmërisë

Çështja B1 - Vonesa në pagesën e faturave

Gjetja

Sipas nenit 39.1 të ligjit Nr.03/L-048 për MFPP çdo faturë e vlefshme dhe kërkesë për pagesë për mallra dhe shërbimet e furnizuara dhe/ose punët e realizuara për organizatën buxhetore duhet të paguhet brenda tridhjetë (30) ditëve kalendarike pas pranimit të faturës.

Nga analiza e bazës së furnitorëve kemi identifikuar se në 1,321 raste pagesat në vlerë totale 2,661,959€ ishin realizuar pas afatit kohor ligjor prej 30 ditësh. Vonesat variojnë nga një muaj deri në 5 vite.

Shkaku i kësaj dukurie ishte hyrja në obligime pa fonde të mjaftueshme, si dhe mos funksionimi i kontrollit të brendshëm.

Ndikimi

Hyrja në obligime pa mbulesë të mjeteve dhe vonesat në pagesa mund të ndikojë në rritjen e obligimeve të cilat krijojnë implikime buxhetore për vitin vijues dhe rrezikojnë të shkaktohen shpenzimeve shtesë për shkak se pagesat mund të realizohen direkt nga Thesari bazuar në vendime gjyqësore/përmbartimore.

Rekomandimi B1

Kryetari duhet të forcojë kontrollet në procesin e menaxhimit të pagesave për të siguruar që komuna mos të hyjë në obligime pa fonde të mjaftueshme dhe që të gjitha faturat paguhet brenda afatit ligjor.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja B2 - Pagesa pa raporte detaje të pranimit për kryerjen e shërbimeve/angazhimeve

Gjetja

Rregullat dhe Udhëzuesi Operativ i Prokurimit Publik (Rr.UOPP) neni 10 pika 1e parasheh që njësia kërkuese nxjerr raporte për pranimin e mallrave/shërbimeve/punëve për aranzhimin e pagesës për operatorët si dhe Rregulla financiare Nr. 01/2013/MF – Shpenzimi i parave publike neni 23 paragrafi 1 Pranimi i mallit/ shërbimit bëhet nga zyrtari/komisioni i autorizuar.

Në gjashtë raste pagesat në vlerë 86.431€ për muajt përkatëse, për projektin 'Shërbime për realizimin e vitalizmit të infrastrukturës për funksionalizimin e projektit Shtretërit shtëpiak', ishin realizuar payarësisht faktit që komisioni për pranimin e shërbimeve nuk kishte përgatitur raporte detaje për shërbimet/angazhimet e realizuara.

Kjo ka ndodhur si rezultat i mos funksionimit të mirë të kontrollit të brendshëm.

Ndikimi

Realizimi i pagesave në mungesë të dëshmive se shërbimet janë realizuar sipas kontratës rrit rrezikun e pagesave për punë/shërbime të pa kryera dhe njëherësh ndikon në dëmtim të buxhetit.

Rekomandimi B2

Kryetari duhet të iniciojë një rishikim të zbatimit të kësaj kontrate për të siguruar se ajo po zbatohet sipas specifikimeve të kontraktuara. Për secilin muaj duhet të hartohen raporte detaje për secilin shërbim të ofruar dhe pagesat duhet të bëhen vetëm pasi të jetë marrë siguria se shërbimet janë pranuar.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja B3 - Nënshkrimi i kontratave pa mbulueshmëri financiare

Gjetja

Bazuar në Ligjin Nr. 07/L-001 mbi ndarjet buxhetore për buxhetin e Republikës së Kosovës për vitin 2020, neni 12 limitet në zotime dhe shpenzime, pika 8 Nënshkrimi i kontratave për projekte kapitale shumëvjeçare bëhet nga OB vetëm në rast se shpenzimet e tilla janë të parapara në ligjin e buxhetit për vitin fiskal 2020 dhe për dy (2) vitet në vijim.

Në katër raste ishin nënshkruar kontrata për projekte kapitale deri sa nuk kanë pasur mbulueshmëri financiare si :

1. Për projektin "Rregullimi i shtratit të Lumit në Remnik" me ligjin e buxhetit për vitin 2020 dhe dy vitet pasuese janë paraparë 85,000€, ndërsa kontrata e nënshkruar me dt. 03.11.2020 ishte në vlerë 508,862€ apo 423,862€ më e lartë se vlera e planifikuar;
2. Për projektin "Ndërtimi i semaforeve të rinjë" me ligjin e buxhetit për vitin 2020 dhe dy vitet pasuese janë paraparë 40,000€, ndërsa kontrata e nënshkruar me dt. 18.09.2020 ishte në vlerë 49,982€, apo 9,982€ më e lartë se vlera e planifikuar.

3. Për projektin "Ndërtimi i QMF në Opterushë" me ligjin e buxhetit për vitin 2020 dhe dy vitet pasuese janë paraparë 55,000€, ndërsa kontrata e nënshkruar me dt.22.06.2020 ishte në vlerë 81,543€, apo 26,543€ më e lartë se vlera e planifikuar si dhe ;
4. Për projektin "Ndërtimi i kioskut" me ligjin e buxhetit për vitin 2020 dhe dy vitet pasuese janë paraparë 5,000€, ndërsa kontrata e nënshkruar me dt.22.10.2020 ishte në vlerë prej 10,500€, apo 5,500€ më e lartë se vlera e planifikuar.

Kjo ka ndodhur për shkak të analizave të mangëta dhe vlerësimeve jo reale të kostove financiare të projekteve me rastin e buxhetimit të tyre.

Ndikimi

Mungesa e analizës së mirëfilltë të kostove financiare për projektet kapitale, dhe nënshkrim i kontratave për tej limiteve buxhetore, krijon vështirësi dhe çrregullon rrjedhën financiare të komunës duke qenë se duhet të bëhen shumë përshtatje buxhetore dhe ri destinime të mjeteve për të mbuluar deficitin e këtyre projekteve. Kjo pamundëson realizimin e projekteve tjera të parapara të realizohen nga mjetet e ri destinuara.

Rekomandimi B3

Kryetari duhet të siguroj se do të aplikoj ligjin e prokurimit - të inicioj një aktivitet prokurimi vetëm pasi që të ketë kryer një vlerësim formal të nevojave dhe të nënshkruaj një kontratë për projekte kapitale vetëm në rast se shpenzimet e tilla janë të parapara në ligjin e buxhetit për vitin fiskal dhe për dy (2) vitet në vijim.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja B4 - Mangësi në menaxhimin e të hyrave nga tatimi në pronë.

Gjetja

Ligji nr. 06/L-005 për Tatimin në Pronën e Paluajtshme, neni 11 pika 1 definon: "Zbritja për vendbanimin parësor- Personi fizik, i cili vendos deri më 30 nëntor të vitit, para vitit tatimor se njësia e objektit shërben si vendbanim parësor dhe e deklaron këtë në komunë apo gjatë fazës së inspektimit, i lejohet zbritja prej pesëmbëdhjetë mijë (15,000€) nga vlera e vlerësuar e njësisë së objektit.

Po ashtu, Ministria e Financave përkatësisht Departamenti i Tatimit në Pronë ka njoftuar komunat për vendimin e marr me dt. 16.04.2021 për regjistrimin e numrit personal në rastin e zbatimit të nenit 11 të Ligjit nr. 06/L-005, kjo me qëllim të shmangies së duplikimeve/apo parregullsive dhe sigurimin e zbatimit efektiv të këtij neni. Për më tepër, regjistrimi i numrave personal rrit efikasitetin, garanton informata më të sakta dhe të besueshme në regjistrin e tatimit në pronë dhe sjell përfitime të tjera të shumta për tatimpaguesit.

Lidhur me këtë kemi identifikuar mangësitë në vijim:

- Katër nga tetë mostrat e testuar, tatimpaguesit që nuk posedonin prona të regjistruara për vendbanim parësor, komuna ju kishte lejuar zbritjen prej 15,000€ nga vlera e vlerësuar e pronës. Po ashtu, nga analiza e data bazës për tatimin në pronë të siguruar nga komuna, kemi vërejtur se zbritja ishte aplikuar tek 294 prona të cilat

nuk ishin të regjistruara si vendbanim parësor. Si rezultat i kësaj komuna ka ngarkesa tatimore vjetore më të ulëta në vlerë të përafërt prej 7,056€. Neglizhenca e zyrtareve kompetent ka ndikuar që gabimet të mos përcjellën tek zyrtarët e nivelit qendror për korrigjimet e nevojshme, si dhe;

- Katër nga tetë mostrat e testuar ishte aplikuar zbritja për pronat personave që nuk kishin të evidentuar numrin personal. Po ashtu, nga analiza e data bazës për tatimin në pronë të siguruar nga komuna, kemi vërejtur se 756 personave iu ishte bërë zbritja pa numër personal ku për pasojë rezulton afër 18,144€ më pak të hyra nga kjo kategori.

Zyrtarët komunal theksuan se kanë marrë përgjigje nga departamenti i tatimit në pronë në MF se "Ky problem do të vazhdojë të ekzistojë deri sa të plotësohet numri personal për të gjithë tatimpaguesit" dhe tek në vitin 2021 zbritja nuk do të aplikohet për keto raste.

Ndikimi

Vlerësimi i njësive rezidenciale me zbritje pa numër personal, dhe pa deklaram se vendbanimi i tatimpaguesit shërben si vendbanim parësor, mund të rezultojë me kalkulim të parregullt të zbritjes apo shmangie nga tatimi në pronë, ku për pasojë komuna pranon më pak të hyra nga kjo kategori.

Rekomandimi B4

Kryetari duhet të siguroj bashkëpunim më të mirë në mes të tatimpaguesve, departamentit të Tatimit në Pronë-Komunës dhe departamentit të Tatimit në Pronë-Ministrisë së Financave, në mënyrë që të eliminohen gabimet e mundshme në bazën për tatimin e vlerësuar, apo ndonjë gabimi tjetër eventual.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja A1 - Menaxhim i dobët i kontratave/Vonesa në realizimin e projekteve

Gjetja

Sipas nenit 81 të Ligjit për Prokurim Publik si dhe Rregullave dhe Udhëzuesit operativ për prokurimin publik pika 61.6, 61.19 dhe 61.20, menaxherët e kontratës janë përgjegjës për menaxhimin e kontratës dhe duhet të sigurojnë se OE kryen kontratën në përputhje me termat dhe kushtet e specifikuar në kontratë. Secila kontratë publike ka të përcaktuar afatin kohor të implementimit.

Në shtatë (7) raste komuna nuk kishte realizuar punimet sipas planit dinamik siç parashihej me kontratë, pra kishte vonesa domethënëse në progresin fizik në këto projekte:

- Projekti "Ndërtimi i kompleksit përkujtitor", vlera e kontratës 475,239€ e dt.25.09.2012 duhej të përfundonte brenda tri viteve (në vitin 2014). Megjithatë projekti është përfunduar me datë 14.09.2020, pra me gjashtë (6) vite vonesa;
- Projekti "Kanali i kullimit të tokave bujqësore" vlera e kontratës 497,981€ e dt. 01.10.2013 duhej të përfundonte brenda dy (2) viteve (në vitin 2015), ende nuk ka përfunduar;
- Projekti "Ndërtimi i rrugës Rahovec-Potiqan i poshtëm" vlera e kontratës 845,981€ e dt. 16.09.2016 duhej të përfundonte për 158

ditë pune, ende nuk ka përfunduar;

- Projekti " Ndërtimi i rrugëve ne Xerxe, Celine, Nashpall, Senoc, Retije dhe Mrasor' vlera e kontratës 359,702€ e dt. 14.10.2016 duhej të përfundonte për 140 ditë pune, ende nuk ka përfunduar;
- Projekti " Ndërtimi infrastrukturës Vrajak, Gexhe, Zatriq, Sopniq dhe Retij e ulet" vlera e kontratës 283,994€ e dt. 29.08.2015 duhej të përfundonte në vitin 2016, ende nuk ka përfunduar;
- Projekti "Ndërtimi i sistemit të ujësjellësit në Rahovec" vlera e kontratës 95,725€ e dt. 07.09.2016 duhej të përfundonte në vitin 2017, ende nuk ka përfunduar; dhe
- Projekti "Rregullimi i qendrës se qytetit me gurë" vlera e kontratës 286,860€ e dt. 16.11.2015 duhej të përfundonte për 155 ditë pune, ende nuk ka përfunduar.

Sipas zyrtarëve komunal vonesat në realizimin e projekteve kanë ndodhur si rezultat i mungesës së fondeve për projektet përkatëse.

Ndikimi

Vonesat në përfundimin e projekteve ndikojnë që komuna të mos arrijë objektivat e përcaktuara dhe në mungesë të fondeve buxhetore për vitet pasuese, projektet e filluara mund të mos përfundohen edhe një kohë.

Rekomandimi A1

Kryetari duhet të sigurojë që paraprakisht të eliminohen shkaqet e vonesave, të sigurohen fondet e nevojshme si dhe të forcohen kontrollet në mbikëqyrjen e realizimit të projekteve në mënyrë që ato të përfundohen me kohë sipas planit dinamik.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.2 Gjetjet për çështjet e menaxhimit financiar dhe të pajtueshmërisë

2.2.1 Të hyrat

Të hyrat e realizuara nga Komuna e Rahovecit në 2020 ishin në vlerë prej 1,182,723€. Ato kanë të bëjnë me të hyrat nga tatimi në pronë, taksa rrugore, participimet, taksat administrative, taksat nga veprimtaritë biznesore, të hyrat nga lejet e ndërtimit etj. Në krahasim me vitin paraprak, niveli i realizimit të të hyrave ishte më i lartë për 6.7%. Përveç këtyre komuna kishte inkasuar edhe të hyra indirekte të cilat mblidhen nga niveli qendror (gjobat në trafik, të gjykatave si dhe nga agjencia e pyjeve) në vlerë prej 212,944€. Kemi testuar shtatë mostra për teste substantivë në vlerë prej 11,746€, si dhe 10 mostra për teste të pajtueshmërisë.

Çështja B5 - Ankesa të shumta nga qytetarët për vlerësimin e pronave

Gjetja

Sipas neni 12, paragrafi 2 të Ligjit Nr. 06/L-005 për tatimin në pronën e paluajtshme, çdo komunë është përgjegjëse për administrimin e procesit të tatimit në pronë për pronat e paluajtshme që ndodhen brenda territorit të komunës. Sipas këtij paragrafi ndër përgjegjësitë e Komunës janë si në vijim: regjistron dhe menaxhon të dhënat e tatimit në pronë në regjistrat e tatimit në pronë, bashkëpunon me Ministrinë e Financave për vlerësimin e pronave të paluajtshme; shqyrton dhe vendos mbi ankesat për tatimin në pronën e paluajtshme.

Përkundër përpjekjeve komuna nuk kishte arritur të ketë një bashkëpunim të duhur sa i përket azhurnimit të informatave në bazën e të dhënave të Tatimit në Pronë dhe vlerësimit të pronave. Rrjedhimisht në komunë kanë mbërritur 103 ankesa në lidhje me vlerësimin jo të duhur të pronave (72 për prona banimi, 25 për prona komerciale dhe 6 për prona industriale). Nga gjithsej 103 ankesa, vetëm 11 janë refuzuar kurse pjesa tjetër e ankesave janë pranuar si të bazuara. Kjo tregon për nivelin e lartë të gabimeve në bazën e të dhënave

Kjo ka ndodhur për shkak të komunikimit të pa mjaftueshëm ndërmjet komunës dhe Ministrisë së Financave dhe për shkak të stafit të limituar në sektorin e Tatimit në pronë, si dhe vështirësive në implementimin e Ligjit të ri nr. 06. L/005.

Ndikimi

Mos azhurnimi i informatave dhe vlerësimi jo i duhur i pronave në bazën e të dhënave të tatimit në pronë mund të vështirësoj inkasimin e të hyrave nga tatimi në pronë dhe njëherësh ndikon në rritjen e llogarive të arkëtueshme si pasojë e pakënaqësisë dhe ankesave të qytetarëve.

Rekomandimi B5

Kryetari duhet të siguroj një koordinim më të mirë ndërmjet Komunës dhe departamentit të tatimit në pronë në kuadër të Ministrisë së Financave, me qëllim të përmirësimit të të dhënave në bazën e të dhënave. Po ashtu, Kryetari duhet të shtoj kontrollet që të siguroj se bëhet vlerësim i saktë i tatimit në pronë për taksapaguesin.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.2.2 Investimet kapitale

Buxheti final për investime kapitale ishte 5,388,819€, prej tyre ishin shpenzuar 5,163,679€. Ato kanë të bëjnë me ndërtimin e rrugëve lokale, mirëmbajtjen të lumenjve, objektet arsimore, pajisje tjera etj. Kemi testuar 70 mostra për teste substanciale në vlerë 2,128,037€, si dhe pesë mostra për teste të pajtueshmërisë.

Çështja B6 - Realizimi i aktiviteteve jashtë planit të prokurimit dhe mos njoftim i AQP-se**Gjetja**

Bazuar në Nenin 8 të Ligjit për Prokurimin Publik (me ndryshime dhe plotësime) AK duhet të bëjë planin e prokurimit, në të cilin identifikohen me detale të arsyeshme të gjitha furnizimet, shërbimet dhe punët, që AK parasheh ti prokurojë gjatë vitit fiskal në fjalë. Ndërsa sipas nenit 9, pika 6, e ligjit të njëjtë precizohet që nëse aktiviteti i prokurimit nuk është përfshirë në planifikimin final të prokurimit, duhet të njoftohet Agjencia Qendrore e Prokurimit (AQP) të paktën 5 ditë para autorizimit të inicimit të aktivitetit të prokurimit.

Komuna e Rahovecit në vitin 2020 ka zhvilluar gjithsej 99 aktivitete të prokurimit për pune, furnizime dhe shërbime, prej tyre 23 aktivitete të zhvilluara nuk ishin përfshirë në planin final të prokurimit, megjithëse ishte njoftuar AQP-ja siç kërkohej me LPP-në. Kjo tregon se në planin e prokurimit nuk janë përfshirë të gjitha nevojat për furnizime, punë dhe shërbime. Mirëpo, për katër^a raste për aktivitetet e zhvilluara jashtë planit, nuk ishin dërguar në AQP kopje të Deklaratës përkatëse të Nevojave dhe Vendosmërisë për Disponueshmërisë e Fondeve para inicimit të aktiviteteve përkatëse të prokurimit.

Mos përfshirja e të gjitha kërkesave/nevojave të njëjësive, në planin e prokurimit ka ndodhur për shkak të mungesës së komunikimit dhe bashkëpunimit me njësitë tjera të cilat bëjnë kërkesat për prokurim.

Ndikimi

Planifikimi jo i plotë i aktiviteteve prokurimit, dhe realizimi i prokurimeve jashtë planit e vështirësojnë realizimin e planit të prokurimit dhe monitorimin e performancës si dhe krijon vështirësi financiare për komunën.

Rekomandimi B6

Kryetari duhet të sigurojë se do të merr masat e nevojshme që planifikimi i aktiviteteve të prokurimit do të përfshijë kërkesat nga të gjitha njësitë në mënyrë që sa më pak aktivitete të realizohen jashtë planit të prokurimit. Nëse ndodh ndonjë aktivitet jashtë planit, paraprakisht duhet të njoftohet AQP komfor kërkesave ligjore.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)**Çështja C1 - Mos plotësimi i planit për menaxhim të kontratës për punët e kryera****Gjetja**

Sipas nenit 81 të LPP, autoritetet kontraktuese janë të obliguara të përgatisin planin për menaxhim të kontratës. Plani i Menaxhimit të Kontratës (më tutje PMK) është dokument i cili do të përditësohet bazuar në mbikëqyrjen e punëve, shërbimeve apo mallrave në pajtim me kushtet e parashtruara në kontratën origjinale. PMK duhet të përdoret së bashku me rregullat e miratuara për menaxhimin e aktiviteteve të kontratës, të nxjerra nga Komisioni Rregullativ i Prokurimit Publik.

Në një rast për projektin "Shtigjet e ecjes te Drini I Bardhe" plani i

menaxhimit të kontratës (PMK) ishte nënshkruar nga menaxheri i kontratës duke mos plotësuar asnjë informatë të kërkuar në këtë dokument. Po ashtu me rastin e testimit pagesave ne asnjë projekt nuk kemi gjetur se menaxheri i projektit ka përditësuar PMK me informata të kërkuara me këtë dokument.

Kjo kishte ndodhur për shkak se menaxheri i kontratës nuk e kishte vlerësuar të nevojshme raportimin apo si shkak i neglizhencës së tyre.

Ndikimi

Mos plotësimi me informatat dhe mos raportimi për punët e kryera nga menaxheri i kontratës sipas kërkesave të LPP, nuk jep informata të plota për vlefshmërinë e vlerës së paguar dhe obligimeve të mbetura të Kompanisë për punët në proces.

Rekomandimi C1

Kryetari duhet të siguroj se menaxheri i kontratës monitoron punën dhe harton raporte lidhur me ecurinë e punës për secilin situacion të pranuar me qëllim të evidentimit të dobësive në proces dhe evitimit të pagesave për punët e papërfunduara. Të siguroj se menaxheret projekteve të kontribuojnë që plani i menaxhimit të kontratës përmban informata të sakta duke prezantuar gjendjen e vërtetë në kohën e duhur.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja A2 - Zotimi i mjeteve jo sipas rregullave financiare

Gjetja

Rregulla financiare Nr.01/2013 neni 12 përcakton që fillimisht duhet të bëhet kërkesa për blerje, më pas zotimi i mjeteve, të procedohet urdhër-blerja, pastaj të pranohet malli apo shërbimi, dhe pas pranimit të faturës të ekzekutohet pagesa.

Nga 70 mostrat e testuar, në 38 pagesa me vlerë 2,048,286€, fillimisht ishte pranuar fatura, pastaj ishte bërë zotimi i mjeteve dhe urdhër blerja

Shkaku i një dukurie të tillë është planifikimi jo adekuat i buxhetit dhe inicimi i procedurave duke shpërfillur zbatimin e rregullave në fuqi.

Ndikimi

Hyrja në obligime pa siguruar fondet e nevojshme ndikojnë në krijimin e obligimeve të cilat e rëndojnë buxhetin e vitit pasues.

Rekomandimi A2

Kryetari duhet të siguroj se respektohen hapat e përcaktuar me rregullat në fuqi sa i përket realizimit të pagesave në mënyrë që gjatë procedimit të pagesave, të bëhet fillimisht zotimi i mjeteve, pastaj të nxirret urdhër blerja dhe në fund të pranohet malli/shërbimi dhe të kryhet pagesa.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.2.3 Pasuritë kapitale dhe jokapitale

Vlera e paraqitur në PFV e pasurive kapitale është 132,950,681€, pasurive jokapitale është 741,381€, si dhe e stokeve 29,549€. Kemi testuar 70 mostra për teste substanciale në vlerë prej 1,628,119€, dhe 10 mostra për teste të pajtueshmërisë.

Çështja B7 - Mangësi në menaxhimin e pasurisë

Gjetja

Sipas nenit 6, paragrafi 3 të Rregullores Nr. 02/2013 për Menaxhimin e pasurisë jo financiare "Pasuria kapitale duhet të regjistrohet në SIMFK ndërsa pasuria jo kapitale dhe stoqet duhet të regjistrohet në sistemin e-pasuria." Më tutje neni 19, pika 4.7, përcakton se inventarizimi i pasurisë duhet të kryhet para përfundimit të PFV-ve. Po ashtu sipas nenit 20 "Organizata buxhetore duhet të bëjë vlerësimin e pasurisë jo financiar për të vërtetuar nevojshmërinë e pasurisë jo financiare për organizatën, gjendjen fizike dhe mundësinë për ta përdorur në njësitë tjera të organizatës".

Lidhur me këtë kemi konstatuar se:

- Regjistri i e-pasurisë nuk është i plotë për arsye se blerjet e vitit pasuritë (nën 1,000€) nuk regjistrohen në këtë softuer, edhe pse mbahen në regjistra të brendshëm (Excel).
- Komuna e Rahovecit kishte themeluar komisionin për inventarizimin e pasurive dhe i njëjti kishte përgatitë raportin e përgjithshëm. Ky raport ishte i mangët pasi që përmbante vetëm pasurinë e administratës së komunës, por jo edhe për pasuritë jo financiare të shkollave⁹. Po ashtu, Komuna mbante në regjistrin kontabël një kamion me rimorkio me vlerë zero, për me shumë me rastin e ekzaminimit fizik të këtij Kamioni (31701) i cili shërbente për nevojat në pikat grumbulluese peme dhe perime kemi konstatuar se ky automjet ishte në gjendje pasive me vite (i cili ishte çregjistruar me 12/11/2014). Komisioni i inventarizimit një lëshim të tillë nuk e ka evidentuar si parregullsi; si dhe
- Komuna edhe gjatë këtij viti nuk ka aprovuar asnjë rregullore për procedura të brendshme për menaxhimin e pasurisë, përkundër që ishte rekomandim në raportet e viteve të kaluar.

Kjo ka ndodhur për shkak të neglizhencës së zyrtarëve përgjegjës për realizimin e detyrave të përcaktuara me kohë dhe sipas legjislacionit përkatës.

Ndikimi

Mos realizimi i plotë i inventarizimit dhe vlerësimit të pasurisë brenda afatit të paraparë ligjore, si dhe mos funksionimi i sistemit e-pasuria rrit rrezikun për informata të mangëta mbi gjendjen e pasurisë. Mungesa e procedurave të brendshme për ruajtjen dhe tjetërsimin e pasurisë mund të ndikoj që pasuria e komunës mos të menaxhohet si duhet dhe mos të prezantohet drejtë në pasqyrat financiare.

Rekomandimi B7 Kryetari duhet të siguroj që kërkesat në lidhje me regjistrimin dhe

mirëmbajtjen e pasurive duhet të aplikohen në tërësi, ku përmes sistemit e-pasuria evidentohen të gjitha hyrjet/daljet e pasurive të luajtshme (me vlera nën 1,000€) për të gjitha dikasteret komunale. Po ashtu, duhet të siguroj se procesi i inventarizimit dhe vlerësimit të pasurisë kryhet në të gjitha dikasteret dhe që raportet e komisionit të inventarizimit dhe ai i vlerësimit të finalizuara, të harmonizohen me gjendjen e pasurisë në regjistra dhe ti paraprijnë përgatitjes së PFV për 2021, në mënyrë që vlera e pasurisë të prezantohet e plot dhe e saktë dhe të siguroj hartimin e rregullave dhe procedurave të brendshme për evidencën, ruajtjen dhe tjetërsimin e pasurisë.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.2.4 Të arkëtueshmet

Komuna në PFV e vitit 2020 ka shpalosur llogari të arkëtueshme në vlerë prej 2,263,130€. Pjesa më e madhe e tyre kanë të bëjnë me llogarit e arkëtueshme për tatimin në pronë 1,450,150€, taksa në firmë 802,646€, qiraja nga objektet publike 6,030€ etj. Në krahasim me vitin paraprak LL/A janë rritur për 103,441€ apo 4.8%.

Çështja B8 - Nënvlërësimi i llogarive të arkëtueshmeve dhe menaxhim jo i duhur i tyre

Gjetja

Sipas nenit 16 të Rregullores nr.01/2017 për Raportim Vjetor Financiar nga Organizata Buxhetore kërkohet raportim i llogarive të arkëtueshmeve në mënyrë të drejtë dhe të saktë.

Llogaritë e arkëtueshme për tatimin në pronë ishin nënvlërësuar për 15,824€. Komuna në PFV-të e vitit 2020 ka prezantuar këto llogari në vlerë 1,450,150€, ndërsa do të duhej të prezantohej në vlerë prej 1,465,974€. Një pjesë e madhe e borxheve të grumbulluara të tatimit në pronë i përkasin ish ndërmarrjeve shoqërore, të privatizuara gjatë procesit të privatizimit.

Më tutje, Komuna përballet me vlera të larta të llogarive të arkëtueshme të cilat janë duke u rritur nga viti në vit (nga 2.115milion në 2018, prej 2,160milion në 2019, si dhe 2,263milion në 2020).

Përpos aplikimit të vërejtjeve si masë e përdorur nga komuna, mungonin veprime të vazhdueshme si iniciimi i procedurave për arkëtim të detyrueshëm të borxheve nëpërmes organeve tjera kompetent.

Ndikimi

Nënvlërësimi i LL/A ka ndikuar në shpalosjen jo të drejtë të tyre në PFV. Arkëtimi i borxheve nga debitorët, është bërë barrë dhe e pa menaxhueshme për komunën duke shkaktuar probleme në përmbushjen e planit të shpenzimeve, ndërsa vjetërsia e tyre zvogëlon gjithnjë e më shumë gjasat që këto llogari të arkëtohen.

Rekomandimi B8

Kryetari duhet të ndërmerr veprime adekuate për një zgjidhje të përbashkët me AKP-në lidhur me obligimet për Ndërmarrjet Shoqërore nën menaxhimin e tyre dhe të ish-ndërmarrjeve shoqërore. Po ashtu, duhet të ndërmerren të gjitha masat ligjore për arkëtimin e LL/A tjera nga të gjithë

pronarët e pronave.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.2.5 Funkzioni i auditimit të brendshëm

Njësia e auditimit të brendshëm (NJAB) operon me dy anëtar – Drejtori i NJAB-së dhe një zyrtar. Përveç planit strategjik kjo njësi kishte hartuar edhe planin vjetor të punës sipas të cilit ka planifikuar dhjetë(10) auditime, ku për periudhën raportuese për vitin 2020 kishte përfunduar dhe finalizuar 10(Raporte sipas planit, dhe kishte bërë një rishikim për të verifikuar adresimin e rekomandimeve). Komiteti i auditimit ka mbajtur 4(katër) takime të rregullta, i cilij me aktivitetet e tij kishte arritur të sigurojë fuqizimin e rolit të auditimit të brendshëm.

Çështja C2 - Mangësitë në funksionimin dhe zbatimin e rekomandimeve të NjAB

Gjetja

NJAB kishte dhënë rekomandime se si menaxhmenti të përmirësojë funksionimin e kontrollit të brendshëm. Sipas Planit të veprimit të përgatitur për 2020, nga 39 rekomandime e dhëna, 26 ishin zbatuar, 13 ishin në proces të zbatimit. Në listën kontrolluese të adresimit të rekomandimeve për vitin 2020 sipas auditimeve të përfunduara nga kjo njësi, nuk janë vendosur faktet (dëshmitë dhe dokumentet mbështetëse) që tregojnë se ka veprime konkrete për rekomandimet e zbatuar, nga të gjeturat e auditimit. Po ashtu vlen të theksohet se nga 10 raporte të përfunduara të auditimeve vetëm zyra e prokurimit ka dërguar planin e veprimit të menaxhmentit për zbatimin e rekomandimeve nga raportet e NjAB (kjo është në kundërshtim me procedurat standarde të operimit, të aprovuara nga MF). Një dukuri e tillë ka ndodhur nga mungesa e vëmendjes së duhur, dhe nga neglizhenca e stafit të drejtorive ku janë kryer auditimet.

Ndikimi

Mos dokumentimi i fakteve se ka veprime konkrete se rekomandimi është zbatuar nga drejtorit e audituara me dëshmitë dhe dokumentet mbështetëse të nevojshme do të dëmtoj efektivitetin e punës së NjAB dhe do të zvogëloj mundësinë që ZKA të marrë siguri nga puna e NjAB, përkundër volumit dhe cilësisë së punës së ndërmarrë. Po ashtu dështimi për të adresuar rekomandimet e auditimit të brendshëm mund të rezultojë me vazhdimin e dobësive të identifikuara, jo efikasitet në sistemin e kontrollit të brendshëm.

Rekomandimi C2

Kryetari i Komunës duhet të sigurojë që plani vjetor i auditimit të fokusohet më shumë në proceset e vitit aktual në departamentet ku vlerësohet që rreziku është më i lartë, të kërkojë që cilësia e auditimit të përmirësohet dhe nga departamentet të kërkojë që rekomandimet e auditimit të trajtohen në pajtim me procedurat standarde të operimit të aprovuara nga Ministri i Financave.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

3 Informacion i përmbledhur për planifikimin dhe realizimin e buxhetit

"Ne kemi marrë parasysh burimet e fondeve buxhetore, shpenzimin e fondeve dhe të ardhurave të mbledhura nga kategoritë ekonomike. Kjo është theksuar në tabelat e mëposhtme:

Tabela 1. Shpenzimet sipas burimeve të fondeve buxhetore (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final ¹¹	2020 Shpenzimet	2019 Shpenzimet	2018 Shpenzimet
Burimet e fondeve	14,735,820.41	15,454,054.71	15,129,427.04	14,688,601.82	13,064,948.77
Grante Qeveritare -- Buxheti	13,578,979.41	13,810,445.03	13,743,871.40	13,192,921.81	11,995,390.75
Financimi përmes huamarrjes	0.00	110,660.00	100,019.60	92,191.42	37,333.40
Të bartura nga viti i kaluar	0.00	372,526.46	309,042.56	376,713.94	153,711.95
Të hyrat vetanake	1,156,841.00	1,156,841.00	974,370.16	961,842.35	778,166.97
Donacionet vendore	0.00	3,487.00	2,123.32	652.30	4,852.70
Donacionet e jashtme	0.00	95.22	0.00	64,280.00	95,493.00

Buxheti final në raport me buxhetin fillestar ishte rritur për 718,235€. Kjo rritje është rezultat i rishikimit të buxhetit, të hyrave të bartura nga viti paraprak, rritjes së garantit qeveritar, donacioneve vendore dhe financimit nga huamarrja.

Në vitin 2020 Komuna ka shpenzuar 98% të buxhetit final ose 15,129,427€, me realizim po thuajse të njëjtë me vitin e kaluar (2019 – 97%). Realizimi i buxhetit është në nivel të kënaqshëm dhe shpjegimet për pozicionin aktual janë detajuar më poshtë.

Tabela 2. Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final	2020 Shpenzimet	2019 Shpenzimet	2018 Shpenzimet
Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike	14,735,820.41	15,454,054.71	15,129,427.04	14,688,601.82	13,064,948.77
Pagat dhe mëditjet	7,556,821.00	7,716,938.32	7,716,523.13	7,330,406.30	7,219,001.22
Mallrat dhe shërbimet	1,594,330.00	1,746,797.96	1,664,862.25	1,352,072.18	975,105.46
Komunalitë	280,500.00	280,500.00	263,829.83	246,469.32	248,822.91
Subvencionet dhe transferet	311,000.00	321,000.00	320,532.48	1,216,728.26	179,062.00
Investimet Kapitale	3,905,770.41	5,388,818.43	5,163,679.35	4,542,925.76	4,442,957.18
Rezervat	1,087,399.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Shpjegimet për ndryshimet në kategoritë e buxhetit janë dhënë më poshtë:

- Buxheti final për paga dhe mëditje është rritur për 160,117€ me rishikim të buxhetit. Kjo ka ndodhur për arsye të angazhimit të stafit për pandeminë Covid -19;

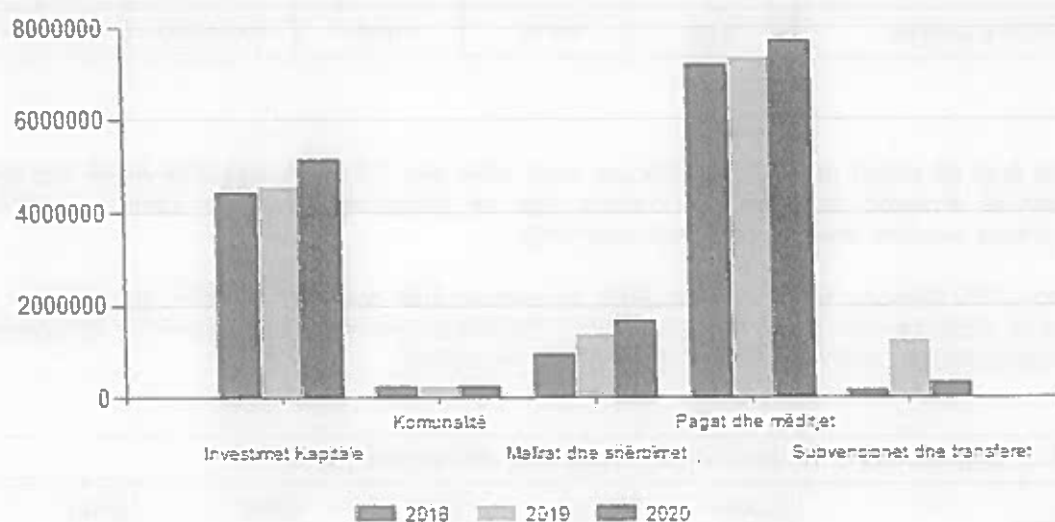
- Buxheti final për mallra dhe shërbime krahasuar me buxhetin fillestar është rritur për 152,468€ si rezultat i rishikimit të buxhetit;

- Buxheti final për shpenzimet komunale në krahasim me buxhetin fillestar nuk ka pasur ndryshime, ndërsa të kategoria e subvencioneve është rritur për 10,000€;

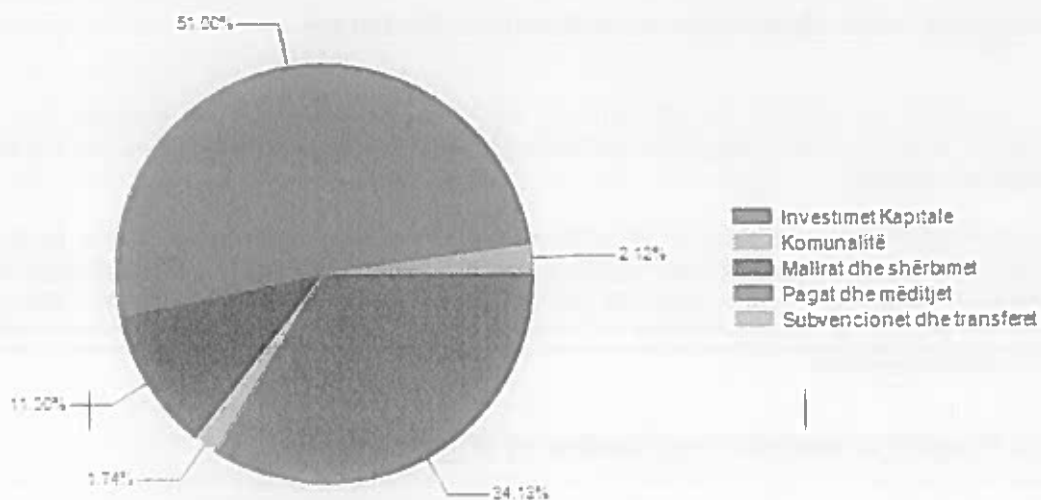
- Buxheti final për investime kapitale në krahasim me buxhetin fillestar ishte rritur për 1,483,049€. Kjo rritje është rezultat i rishikimit të buxhetit si kërkesë për realizimin e projekteve nga vitet paraprake dhe bartjes së mjeteve nga rezervat në vlerë 993,844€ me vendim të Kuvendit Komunal.

Komuna për menaxhimin e pandemisë Covid – 19, kishte shpenzuar 410,079€, prej të cilave 267,592€ janë paguar për paga dhe mëditje, 132,487€ për mallra dhe shërbime dhe 10,000 për subvencione

Grafiku 2. Shpenzimet sipas kategorive ekonomike gjatë periudhës 2018-2020

Grafiku 3. Shpenzimet sipas kategorive ekonomike për vitin 2020

Në krahasim me vitin paraprak, të hyrat e realizuar në vitin 2020 ishin më të larta për 112,555€.Përveç këtyre komuna kishte inkasuar edhe të hyra indirekte të cilat mbledhen nga niveli qendror (gjobat në trafik, të gjykatave si dhe nga agjencia e pyjeve) në vlerë prej 212,944€

Tabela 3. Të hyrat (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final	2020 Pranimet	2019 Pranimet	2018 Pranimet
Totali i të hyrave	1,156,791.00	1,156,791.00	1,182,723.25	1,103,402.89	994,863.65
Të hyrat tatimore	541,173.00	541,173.00	456,977.38	459,286.37	419,434.14
Të hyrat jo tatimore	615,618.00	615,618.00	725,745.87	644,116.52	575,429.51

4 Progresi në zbatimin e rekomandimeve

Raporti i auditimit për PFV-të të vitit 2019 të Komunës së Rahovecit ka rezultuar me 14 rekomandime. Komuna kishte përgatitur një Plan Veprimi ku paraqitet mënyra se si do t'i zbatoj rekomandimet e dhëna.

Menaxhmenti i Komunës së Rahovecit ka ndërmarrë veprime për t'i adresuar çështjet e ngritura, ku deri në fund të auditimit tonë për vitin 2020, tre rekomandime ishin zbatuar, përderisa tetë nuk ishte adresuar ende, dy të tjerat ishin në proces si dhe një rekomandim i mbyllur. Për një përshkrim më të plotë të rekomandimeve dhe mënyrën se si janë trajtuar ato, shihni më poshtë Tabelën e rekomandimeve:

Grafiku 4. Progresi në zbatimin e rekomandimeve të vitit paraprak

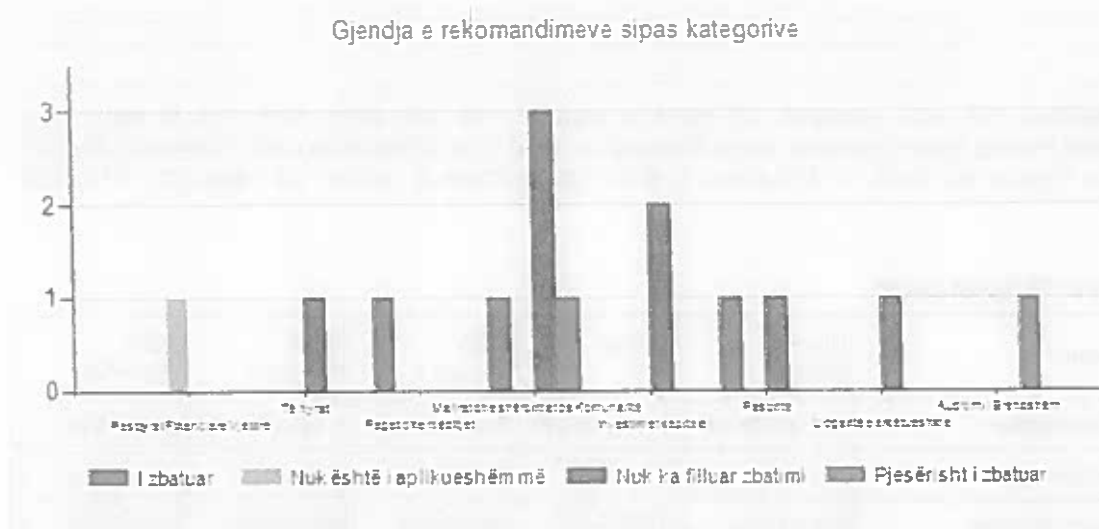

Tabela 4 Përmbledhja e rekomandimeve të vitit paraprak dhe vitit 2020

Nr.	Fusha Auditimit	Rekomandimet e vitit 2019	Veprimet ndërmarra	Statusi
1.	Pasqyrat Financiare Vjetore	Kryetari duhet të siguroj se janë ndërmarrë të gjitha veprimet në mënyrë që shpenzimet të planifikohen në ndarjet adekuate të buxhetit dhe që pagesa dhe regjistrimi i shpenzimeve të bëhet me përpikëri sipas kodeve ekonomike adekuate, po ashtu të gjitha obligimet të paguhen me kohë në mënyrë që të shmangët mundësia e pagesave shtesë për procedura gjyqësore.	Kjo çështje do të trajtohet në Raportin vjetor të auditimit RVA.	Nuk është i aplikueshëm më
2.	Të hyrat	Kryetari i Komunës duhet të siguroj se janë intensifikuar aktivitetet e përbashkëta të Komunës dhe departamentit të tatimit në pronë në kuadër të Ministrisë së Financave, me qëllim të përmirësimit të të dhënave në bazën e të dhënave.	Nuk janë ndërmarrë veprime të nevojshme	Nuk ka filluar zbatim

ZYRA KOMBËTARE E AUDITIMIT - NACIONALNA KANCELARIJA REVIZIJE - NATIONAL AUDIT OFFICE

3.	Pagat mëditjet dhe	Kryetari duhet të kërkoj nga personat përgjegjës, që për zyrtarët të cilët paguhen nga buxheti i komunës të sigurohen së paku dosjet me informata bazike përfshirë kontratat e punës, si dhe raportet mujore për vijueshmërinë e tyre në punë, për tu siguruar se janë paguar vetëm punëtorët legjitim dhe që kanë ofruar shërbimet.	Janë ndërmarrë veprime nga menaxhmenti	I zbatuar
4.	Mallrat shërbimet dhe pa Komunalitë	Kryetari duhet të sigurojë se ekzekutimi i pagesave bëhet në përputhje me afatet kohore të përcaktuara me rregulloren e MF. Përparësi duhet tu ipet obligimeve të bartura nga viti paraprak dhe atyre që kanë afat më të gjatë të pritjes.	Nuk janë ndërmarrë veprime te nevojshme.	Nuk ka filluar zbatimin
5.	Mallrat shërbimet dhe pa Komunalitë	Kryetari duhet të sigurojë që pagesat të kryhen vetëm pas sigurimit se janë pranuar shërbimet e kontraktuara dhe konfirmimit se ato janë në pajtim me kushtet e kontraktuara. Secila pagesë e shërbimeve të tilla duhet të mbështetet me dokumentacion komplet, duke përfshi faturat dhe dëshmitë e pjesëmarrjes.		I zbatuar
6.	Mallrat shërbimet dhe pa Komunalitë	Kryetari duhet të inicojë një rishikim të zbatimit të kësaj kontrate për të siguruar se ajo po zbatohet sipas specifikimeve të kontraktuara. Për secilin muaj duhet të hartohen raporte detale për secilin shërbim të ofruar dhe pagesat duhet të bëhen vetëm pasi të jetë marrë siguria se shërbimet janë pranuar. Për rastet e lartpërmendura ku nuk ka dëshmi të besueshme se janë ofruar shërbimet dhe është kryer pagesa, duhet të konsiderohet mundësia e kthimit të mjeteve në buxhetin e komunës. Personat përgjegjës për menaxhimin e kësaj kontrate duhet të mbahen përgjegjës për punën e tyre.	Nuk janë ndërmarrë veprime te nevojshme	Nuk ka filluar zbatimin
7.	Mallrat shërbimet dhe pa Komunalitë	Kryetari duhet të sigurojë që kontratat e planifikuara sipas planit vjetor të prokurimit si furnizime, të trajtohen të tilla edhe gjatë zhvillimit të aktivitetit të prokurimit dhe pagesave, për të siguruar klasifikim/pasqyrim të saktë të shpenzimeve. Po ashtu, duhet të respektohen të gjitha dispozitat e LPP-së në lidhje me procedurat e prokurimit.	Nuk është zbatuar	Nuk ka filluar zbatimin
8.	Mallrat shërbimet dhe pa Komunalitë	Kryetari duhet të sigurojë që për çdo kontratë me vlerë të mesme dhe të madhe të emërohen menaxherët e kontratave, në pajtim me kërkesat e LPP-së, dhe menaxherëve të kontratave duhet tu bëhen të qarta kërkesat ligjore në lidhje me menaxhimin e kontratave. Rrjedhimisht ata duhet të përgatisin, monitorojnë dhe raportojnë në lidhje me planin për menaxhim të kontratës, komfor kërkesave.	Janë emëruar menaxherët e kontratave, mirëpo edhe më tutje nuk janë monitoruar në mënyrë adekuate.	Pjesërisht i zbatuar
9.	Investimet	Kryetari duhet të sigurojë se do të aplikoj	Nuk janë	Nuk ka filluar

ZYRA KOMBËTARE E AUDITIMIT - NACIONALNA KANCELARIJA REVIZIJE - NATIONAL AUDIT OFFICE

	kapitale	ligjin e prokurimit - të inicioj një aktivitet prokurimi vetëm pasi që të ketë kryer një vlerësim formal të nevojave dhe të nënshkruaj një kontratë për projekte kapitale vetëm në rast se shpenzimet e tilla janë të parapara në ligjin e buxhetit për vitin fiskal dhe për dy (2) vitet në vijim.	ndërmarrë veprimet te nevojshme.	zbatimi
10.	Investimet kapitale	Kryetari duhet të sigurojë se do të merr masat e nevojshme që planifikimi i aktiviteteve të prokurimit do të përfshijë kërkesat nga të gjitha njësitë në mënyrë që sa më pak aktivitete të realizohen jashtë planit të prokurimit. Nëse ndodh ndonjë aktivitet jashtë planit, paraprakisht duhet të njoftohet AQP konform kërkesave ligjore.	Nuk janë ndërmarrë veprime te nevojshme.	Nuk ka filluar zbatimi
11.	Pasuritë	Kryetari i Komunës duhet të kërkoj nga Ministri i Kulturës Rinisë dhe Sportit të gjitha informacionet financiare në lidhje me objektin-palestrën Sportive dhe në bazë të këtyre informatave kjo pasuri duhet të përfshihet në regjistrat e e pasurive të Komunës.	Janë ndërmarrë veprime nga menaxhmenti	zbatuar
12.	Pasuritë	Kryetari duhet të siguroj që komisioni i inventarizimit dhe vlerësimit të pasurisë jo financiare të bëj regjistrimet dhe vlerësimin e të gjitha pasurive në posedim të komunës, dhe pas përfundimit të procesit të përgatit një raport përfundimtar mbi gjendjen e pasurive, të cilin duhet ta harmonizoj me regjistrat kontabël të komunës. Diferencat e shfaqura duhet të sqarohen dhe regjistrat duhet të azhurnohen sipas të dhënave të regjistrimeve të fundit.	Nuk janë ndërmarrë veprime konkrete	Nuk ka filluar zbatimi
13.	Llogaritë arkëtueshme	Kryetari duhet të ndërmerr veprime adekuate për një zgjidhjen e përbashkët me AKP-në lidhur me obligimet për Ndërmarrjet Shoqërore nën menaxhimin e tyre dhe të ish-ndërmarrjeve shoqërore. Po ashtu, duhet të ndërmerren të gjitha masat ligjore për arkëtimin e LL/A tjera nga të gjithë pronarët e pronave.	Nuk janë ndërmarrë veprime te nevojshme.	Nuk ka filluar zbatimi
14.	Auditimi Brendshëm	Kryetari i Komunës duhet të sigurojë që plani vjetor i auditimit të fokusohet më shumë në proceset e vitit aktual në departamentet ku vlerësohet që rreziku është më i lartë, të kërkojë që cilësia e auditimit të përmirësohet dhe nga departamentet të kërkojë që rekomandimet e auditimit të trajtohen në pajtim me procedurat standarde të operimit të aprovuara nga Ministri i Financave.	Planin e veprimit për zbatimin e rekomandimeve të NJAB-së nuk ishin përgatitur nga drejtorit përkatëse.	Pjesërisht i zbatuar

Nr. i rekomandimit të vitit 2020		
1.	Baza për	Kryetari duhet të forcojë kontrollin në procesin e menaxhimit të pagesave për të

	konkluzion	siguruar që komuna mos të hyjë në obligime pa fonde të mjaftueshme dhe që të gjitha faturat paguhen brenda afatit ligjor.
2.	Baza konkluzion për	Kryetari duhet të iniciojë një rishikim të zbatimit të kësaj kontrate për të siguruar se ajo po zbatohet sipas specifikimeve të kontraktuara. Për secilin muaj duhet të hartohen raporte detale për secilin shërbim të ofruar dhe pagesat duhet të bëhen vetëm pasi të jetë marrë siguria se shërbimet janë pranuar.
3.	Baza konkluzion për	Kryetari duhet të siguroj se do të aplikoj ligjin e prokurimit - të inicioj një aktivitet prokurimi vetëm pasi që të ketë kryer një vlerësim formal të nevojave dhe të nënshkruaj një kontratë për projekte kapitale vetëm në rast se shpenzimet e tilla janë të parapara në ligjin e buxhetit për vitin fiskal dhe për dy (2) vitet në vijim.
4.	Baza konkluzion për	Kryetari duhet të siguroj bashkëpunim më të mirë në mes të tatim-paguesve, departamentit të Tatimit në Pronë-Komunës dhe departamentit të Tatimit në Pronë-Ministrisë së Financave, në mënyrë që të eliminohen gabimet e mundshme në bazën për tatimin e vlerësuar, apo ndonjë gabimi tjetër eventual.
5.	Baza konkluzion për	Kryetari duhet të sigurojë që paraprakisht të eliminohen shkaqet e vonesave, të sigurohen fondet e nevojshme si dhe të forcohen kontrollet në mbikëqyrjen e realizimit të projekteve në mënyrë që ato të përfundohen me kohë sipas planit dinamik.
6.	Të hyrat	Kryetari duhet të sigurohet se drejtoritë që realizojnë të hyra bëjnë barazimin me zyrtarin e të hyrave në baza të rregullta mujore bazuar në dokumente burimore dhe raportet e bankës duke eliminuar me kohë edhe dobësitë apo gabimet e mundshme.
7.	Të hyrat	Kryetari duhet të siguroj një koordinim më të mirë ndërmjet Komunës dhe departamentit të tatimit në pronë në kuadër të Ministrisë së Financave, me qëllim të përmirësimit të të dhënave në bazën e të dhënave. Po ashtu, Kryetari duhet të shtoj kontrollet që të siguroj se bëhet vlerësim i saktë i tatimit në pronë për taksapaguesin.
8.	Investimet kapitale	Kryetari duhet të sigurojë se do të merr masat e nevojshme që planifikimi i aktiviteteve të prokurimit do të përfshijë kërkesat nga të gjitha njësitë në mënyrë që sa më pak aktivitete të realizohen jashtë planit të prokurimit. Nëse ndodh ndonjë aktivitet jashtë planit, paraprakisht duhet të njoftohet AQP komfor kërkesave ligjore.
9.	Investimet kapitale	Kryetari duhet të siguroj se menaxheri i kontratës monitoron punën dhe harton raporte lidhur me ecurinë e punës për secilin situacion të pranuar me qëllim të evidentimit të dobësive në proces dhe evitimit të pagesave për punët e papërfunduara. Te siguroj se menaxheret projekteve mund të kontribuojnë që plani i menaxhimit të kontratës përmban informata të sakta duke prezantuar gjendjen e vërtetë në kohën e duhur.
10.	Investimet kapitale	Kryetari duhet të siguroj se respektohen hapat e përcaktuar me rregullat në fuqi sa i përket realizimit të pagesave në mënyrë që gjatë procedimit të pagesave, të bëhet fillimisht zotimi i mjeteve, pastaj të nxirret urdher blerja dhe në fund të pranohet malli/shërbimi dhe të kryhet pagesa.
11.	Pasuritë	Kryetari duhet të siguroj që kërkesat në lidhje me regjistrimin dhe mirëmbajtjen e pasurive duhet të aplikohen në tërësi, ku përmes sistemit e-pasuria evidentohen të gjitha hyrjet/daljet e pasurive të luajtshme (me vlera nën 1,000€) për të gjitha dikasteret komunale. Po ashtu, duhet të siguroj se procesi i inventarizimit dhe vlerësimit të pasurisë kryhet në të gjitha dikasteret dhe që raportet e komisionit të inventarizimit dhe ai i vlerësimit të finalizuar, të harmonizohen me gjendjen e pasurisë në regjistra dhe të paraprijnë përgatitjes së PFV për 2021, në mënyrë që vlera e pasurisë të prezantohet e plotë dhe e saktë dhe të siguroj hartimin e rregullave dhe procedurave të brendshme për evidencën, ruajtjen dhe tjetërsimin e pasurisë.
12.	Llogaritë arkëtueshme	Kryetari duhet të ndërmerr veprime adekuate për një zgjidhje të përbashkët me AKP-në lidhur me obligimet për Ndërmarrjet Shoqërore nën menaxhimin e tyre dhe të ish-ndërmarrjeve shoqërore. Po ashtu, duhet të ndërmerren të gjitha masat ligjore për arkëtimin e LL/A tjera nga të gjithë pronarët e pronave.

Besnik Osmani, Auditor i Përgjithshëm

B. Osmani

Emine Fazliu, Ndihmëse e Auditorit të Përgjithshëm

E. Fazliu

Arian Haxha, Udhëheqës i Auditimit

A. Haxha

Kapllan Muhaxheri, Udhëheqës i ekipit

K. Muhaxheri

Mehmet Kurti, Anëtar i ekipit

M. Kurti

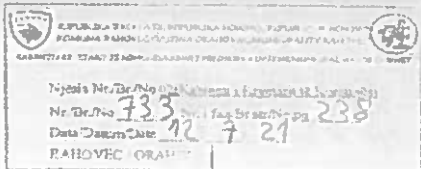
Hysen Boqolli, Anëtar i ekipit

H. Boqolli

Florim Maliqi, Anëtar i ekipit

F. Maliqi

Shtojca I: Letër konfirmimi

	
KOMUNA E RAHOVECIT	
LETËR E KONFIRMIMIT	
Për pajtueshmërinë me gjetjet e Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2020 dhe për zbatimin e rekomandimeve	
Për: Zyrën e Kombëtare të Auditimit	
Të nderuar,	
Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:	
• kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Pasqyrave Financiare të Komunës së Rahovecit, për vitin 2020 (në tekstin e mëtejshëm "Raporti"); • pajtohem me gjetjet dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit; • brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për zbatimin e tyre.	
Z. Smajl Latifi	
Zyrtar kryesor administrativ	
Data: 09.07.2021	

Shtojca II: Shpjegim lidhur me llojet e të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZKA dhe pjesëve të tjera të Raportit të Auditimit

Raporti i auditorit për pasqyrat financiare¹² duhet të përmbajë një opinion për pasqyrat financiare, bazuar në përfundimet e nxjerra nga dëshmitë e marra gjatë auditimit. Kur auditimi kryhet për të vlerësuar gjithashtu përputhjen me legjislacionin dhe rregulloret e tjera, auditorët kanë një përgjegjësi shtesë për të raportuar për pajtueshmërinë me autoritetet.¹³ Ky opinion duhet të veçohet nga opinioni nëse pasqyrat financiare japin një pamje të drejtë dhe të vërtetë, d.m.th. Opinioni mund të modifikohet në lidhje me çështjen (t) e pajtueshmërisë, por mund të mos modifikohet në lidhje me besueshmërinë e pasqyrave financiare (ose anasjelltas).

Për të arritur në përfundimin se një opinion mbi pasqyrat financiare është i modifikuar ose i pa modifikuar, një auditor duhet të sigurohet që rezultatet e auditimit përfshijnë, apo jo, keq-deklarim(e) material(e) ose të përhapur(a), apo të tillë(a) të mundshëm(me), të supozuar në rast kufizimi të fushëveprimit.

Keq-deklarimi është një ndryshim mes shumës së raportuar, klasifikimit, prezantimit ose zbulimit të një zëri të pasqyrës financiare dhe sasisë, klasifikimit, prezantimit ose zbulimit që kërkohet që zëri të jetë në përputhje me kornizën e raportimit financiar në fuqi. Keq-deklarimet mund të vijnë nga gabimi ose mashtrimi.

(shkëputur nga SNISA 200)

Forma e opinionit

Opinioni i pa-modifikuar

Formulohet kur nuk janë zbuluar keq-deklarime ose mos-pajtueshmëri; kur janë zbuluar keq-deklarime ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, por që nuk është i barabartë me ose nuk e tejkalon nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimi (et) dhe/ose mos-pajtueshmëria e zbuluar brenda një klase të caktuar transaksionesh nuk është e barabartë me ose e tejkalon nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve. Formulohet gjithashtu nëse nuk ka kufizim të fushëveprimit ose kur kufizimi i fushëveprimit nuk mund të shpie në shmangie të keq-deklarimit (eve) material (e) dhe/ose mos-pajtueshmërisë (ve).

Kufizimi i fushëveprimit ndodh kur një auditor nuk është në gjendje të marrë dëshmi të mjaftueshme auditimi për të arritur në përfundimin se pasqyrat financiare në tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale.

Auditori duhet të japë **opinion të pa-modifikuar** nëse arrin në përfundimin se pasqyrat financiare janë përgatitur, në të gjitha aspektet materiale, në pajtim me kornizën e zbatueshme financiare.

Modifikimi i opinionit në raportin e auditorit

Auditori duhet të modifikojë opinionin në raportin e auditorit nëse konstatohet se, bazuar në dëshmitë e marra nga auditimi, pasqyrat financiare në tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale dhe/ose mos-pajtueshmëri, ose nuk është në gjendje të sigurojë prova të mjaftueshme të auditimit për të arritur në përfundimin se pasqyrat financiare në tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale dhe/ose mos-pajtueshmëri..

Opinionit i modifikuar mund të jetë:

- I kualifikuar,
- I kundërt, ose
- Mohim opinionit

Opinionit i kualifikuar

Formulohet kur janë zbuluar keq-deklarime dhe/ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, që janë të barabartë me ose e tejkalojnë nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimi dhe/ose mos-pajtueshmëria e zbuluar brenda një klase të caktuar transaksionesh është i barabartë me ose tejkalon nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve. Formulohet gjithashtu nëse ka kufizim të fushëveprimit, i cili mund të mos shpie në shmangie të keq-deklarimit (eve) material (e).

Opinionit i kundërt

Formulohet kur janë zbuluar keq-deklarime dhe/ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, që tejkalon në mënyrë të përhapur nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimet dhe/ose mos-pajtueshmëritë e zbuluara brenda një klase të caktuar transaksionesh e tejkalojnë në mënyrë të përhapur nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve.

“E përhapur” është term që përdoret, në kontekstin e keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërive, për të përshkruar efektet e keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërisë në pasqyrat financiare; ose efektet e mundshme në pasqyrat financiare të keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërisë, nëse ka të tilla, që nuk zbulohen për shkak të pamundësisë për të marrë dëshmi të mjaftueshme e të duhura të auditimit. Efektet e përhapura në pasqyrat financiare janë ato që, sipas gjykimit të auditorit::

- a) Nuk kufizohen vetëm në elemente, llogari ose zëra të veçantë të pasqyrave financiare;
- b) Por nëse kufizohen si të tilla, përfaqësojnë ose mund të përfaqësojnë një pjesë të konsiderueshme të pasqyrave financiare; ose
- c) Për sa i përket shpalosjeve, janë thelbësore që përdoruesit të kuptojnë pasqyrat financiare.

Mohim i opinionit

Formulohet kur kufizimi i fushëveprimit, d.m.th. kur pamundësia për të siguruar prova të mjaftueshme të përshtatshme të auditimit, është i natyrës materiale dhe pervazive.

Paragrafët e Theksimit të Çështjes dhe paragrafët e Çështjeve të Tjera në raportin e auditorit

Nëse auditori e konsideron të nevojshme të tërheqë vëmendjen e përdoruesve në një çështje të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila është sa e rëndësishme aq edhe thelbësore që ata të kuptojnë pasqyrat financiare, por ka dëshmi të mjaftueshme e të përshtatshme se çështja nuk përmban keq-deklarime materiale në pasqyrat financiare, auditori duhet të përfshijë paragrafin e Theksimit të çështjes në raportin e tij. Paragrafi për Theksimin e Çështjes duhet t'i referohet vetëm informacionit të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare.

Paragrafi i theksimit të çështjes duhet:

- të përfshihet menjëherë pas opinionit;
- të ketë titullin 'theksim i çështjes' ose ndonjë titull tjetër të përshtatshëm;
- të përmbajë një referencë të qartë ndaj çështjes që theksohet dhe të tregojë se në ç'pjesë të pasqyrave financiare mund të gjenden shpalosjet relevante që e përshkruajnë plotësisht çështjen; dhe
- të tregojë se opinionit i auditimit nuk është modifikuar për sa i përket çështjes të theksuar.

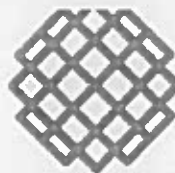
Nëse auditori e konsideron të nevojshme të komunikojë një çështje, përveç atyre që janë paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila, në gjykimin e auditorit, është e rëndësishme për përdoruesit në mënyrë që të kuptojnë auditimin, përgjegjësitë e auditorit apo raportin e auditimit, dhe me kusht që kjo nuk është e ndaluar me ligj ose rregullore, duhet të përpilohet një paragraf me titullin "Çështje të tjera", apo ndonjë titull tjetër të përshtatshëm. Ky paragraf duhet të paraqitet menjëherë pas opinionit dhe pas çdo paragrafi të Theksimit të çështjes.

Shënimet fundore

- ¹ Pajtueshmëria me autoritetet – pajtueshmëria me të gjitha ligjet, rregullat, rregulloret, standardet dhe praktikat e mira relevante në sektorin publik
- ² Raportet tjera janë kërkesë e nenit 8 të së Rregullores 01/2017 për Raportim Vjetor Financiar
- ³ Kolektivisht të referuara si pajtueshmëri me autoritetet
- ⁴ Çështja A dhe Rekomandimi A - nënkupton çështjet dhe rekomandimet e reja
Çështja B dhe Rekomandimi B - nënkupton çështjet dhe rekomandimet e përsëritura
Çështja C dhe Rekomandimi C- nënkupton çështjet dhe rekomandimet pjesërisht të përsëritura.
- ⁵ [*] Kemi vonesa prej 31 ditëve-1981ditë
- ⁶ [*] Për muajin Janar, Shkurt, Maj, Qershor, Korrik dhe Nëntor.
- ⁷ Kanali i kullimeve të Tokave bujqesore në shume 49,699 (Kontrata me 01.10.2013)
- ⁸ [*]Ndertimi I ngrohjes qendrore në shkollat Pataqan dhe Senoc në shume prej 42,405, Mirembajtja e ndriqimit publik në shume prej 196,262€, Shtigjet e ecjes të Drini I bardhe në shume prej 59,859€ si dhe Hartimi I strategjisë për zhvillimin ekonomik lokal në shume prej 17,017€
- ⁹ [*]Shkolla Fillore "Bekim Sylka" në Rahovec, Shkolla Fillore "Isa Boletini" në Rahovec, Shkolla Fillore "Isa Boletini" f.sh Celinë, si dhe Shkolla Fillore "Sapniq" në F.sh Sopniq
- ¹⁰
- ¹¹ Buxheti Final – buxheti i aprovuar nga Kuvendi i përshtatur më pas nga Ministria e Financave
- ¹² Pasqyrat financiare në sektorin publik përfshijnë po ashtu edhe pasqyrën(at) e ekzekutimit të buxhetit
- ¹³ Pajtueshmëria me autoritetet: pajtueshmëria me ligjet, rregulloret, standardet, apo praktikat e mira.

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

IZVEŠTAJ REVIZIJE O FINANSIJSKIM IZVEŠTAJIMA OPŠTINE ORAOVAC ZA 2020. GODINU

Priština, Juli 2021

SADRŽAJ IZVEŠTAJA

- 1 Mišljenje revizije
- 2 Nalazi i preporuke
- 3 Sažeta informacija o planiranju i izvršenju budžeta
- 4 Napredak u sprovođenju preporuka

Dodatak I: Pismo potvrde / Tabela za komentare BO-a u vezi sa revizorskim izveštajem

Dodatak II: Objašnjenje različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR i drugih delova Izveštaja o reviziji

Beleška

Ovaj revizorski izveštaj je prvi put generisan putem platforme za elektronsko upravljanje revizijom (SITA). Takođe, ove godine se koristi novi šablon Izveštaja o reviziji, prema ažuriranoj metodologiji za finansijske revizije i revizije usaglašenosti. Izveštaj takođe prvi put uključuje poseban zaključak o usklađenosti. Potpuno smo svesni da primena svih ovih inovacija istovremeno, u neobičnim okolnostima pandemije, može rezultirati nekim nenamernim tehničkim propustom, zbog čega se unapred izvinjavamo i zahvaljujemo na razumevanju!

Za: g. Smajl Latifi, Predsednik

Adresa: Ulica Deshmoret e Pashtrikut b.b, Orahovac, Republika Kosovo

1 Mišljenje Revizije

Završili smo reviziju finansijskih izveštaja opštine Orahovac za godinu koja se završava 31. decembra 2020. godine, u skladu sa Zakonom o Nacionalnoj Kancelariji Revizije Republike Kosova i Međunarodnim Standardima Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Revizija je izvršena prvenstveno kako bi nam omogućila da izrazimo mišljenje o finansijskim izveštajima i zaključak o usaglašenosti sa nadležnim organima.¹

Ne modifikovano mišljenje za godišnje finansijske izveštaje

Mi smo izvršili reviziju godišnjih finansijskih izveštaja opštine Orahovac (OR), koji sadrže izveštaj o primanjima i uplatama u gotovini, izveštaj o izvršenju budžeta i beleške objašnjenja o finansijskim izveštajima, uključujući pregled značajnih računovodstvenih politika i druge izveštaje², za godinu zaključno sa 31. decembrom 2020. godine.

Po našem mišljenju, Godišnji finansijski izveštaji opštine Orahovac, predstavljaju istinitu i realnu sliku u svim materijalnim aspektima, u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva za Javni Sektor, prema računovodstvu zasnovanom na gotovini.

Osnova za mišljenje

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. U skladu sa ONISA-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR-a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od entiteta revizije. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za mišljenje.

Zaključak o usklađenosti

Mi smo takođe izvršili reviziju usklađenosti opštinske uprave Orahovac sa kriterijumima koji su utvrđeni revizijom, koji proističu iz primenjivog zakonodavstva o revidiranom entitetu u pogledu upotrebe finansijskih resursa.

Prema našem zaključku, pored uticaja pitanja opisanih u odeljku Osnova za zaključak usklađenosti, transakcije izvršene u procesu izvršenja budžeta opštine Orahovac, bile su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa kriterijumima koji su utvrđeni revizijom, koji proističu iz primenjivog zakonodavstva o revidiranom entitetu u pogledu upotrebe finansijskih resursa.

Osnova za zaključak

- B1 U 1,321 slučaju plaćanja u ukupnom iznosu od 2,661,959 € izvršena su nakon zakonskog roka od 30 dana.
- B2 Isplata bez detaljnih izveštaja o prihvatanju za izvršenje usluga/obaveze u iznosu od 86,431€.
- B3 U četiri slučaja potpisani su ugovori za kapitalne projekte u iznosu od 650,887 € dok nisu imali finansijsko pokriće.
- B4 Nedostaci u upravljanju prihodima od poreza na imovinu.
- A1 U sedam slučajeva Opština nije izvela radove prema dinamičnom planu predviđenom ugovorom, pa je došlo do značajnih kašnjenja u fizičkom napretku ovih projekata.

Opširnije pogledajte potpoglavlje 2.2 Pitanja koja utiču na zaključak o usklađenosti

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. U skladu sa ONISA-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR-a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od entiteta revizije. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za zaključak.

Isticanje pitanja

- 1 Opština je zbog nepravilnog planiranja izvršila uplatu u iznosu od 7,170€ "Snabdevanje inventarom za hitne slučajeve" iz kategorije kapitalnih investicija, dok ovi troškovi po prirodi pripadaju kategoriji roba i usluga.

Budući da je predmetno pitanje prilično rasprostranjeno u mnogim budžetskim organizacijama i ponavlja se godinama, biće detaljnije obrađeno u Izveštaju o reviziji vladinih finansijskih izveštaja, koji će pružiti relevantne preporuke za dugoročna rešenja.

Revizorsko mišljenje nije modifikovano zbog ovog pitanja

Odgovornosti Menadžmenta i upravnih organa/upravljačkih za godišnje finansijske izveštaje

Predsednik opštine je odgovoran za pripremu i realnu prezentaciju finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva u Javnom Sektoru - Finansijsko Izveštavanje zasnovano na Računovodstvu Gotovine. Takođe, predsednik opštine odgovoran je za uspostavljanje unutrašnjih kontrola, za koje utvrdi da su neophodne kako bi se omogućilo sastavljanje finansijskih izveštaja, bez pogrešnog prikazivanja materijalnih izveštaja izazvanih bilo prevarom ili greškom. To uključuje ispunjavanje zahteva koji proizilaze iz Zakona br. 03/L-048 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornosti i Uredbe br. 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju Budžetskih Organizacija.

Predsednik opštine je odgovoran za obezbeđivanje nadzora nad postupkom finansijskog izveštavanja opštine Orahovac.

Odgovornost Menadžmenta o Usaglašenosti

Menadžment opštine Orahovac je takođe odgovoran za korišćenje finansijskih resursa opštine Orahovac u skladu sa Zakonom o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornosti i svim ostalim važećim pravilima i propisima.³

Odgovornost Generalnog Revizora za reviziju GFI

Naši ciljevi su da pružimo razumno uverenje da finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalno značajne pogreške, bilo zbog prevare ili greške, i da izradimo revizorski izveštaj koji uključuje naše mišljenje. Razumna sigurnost je visoki stepen sigurnosti međutim ne garantuje da će revizija koja se vrši u skladu sa MSVIR uvek identifikovati materijalno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešna prikazivanja se mogu pojaviti usled prevare ili greške a smatraju se materijalnim ukoliko, pojedinačno ili u grupi, razumno očekuje da utiču u ekonomskim odlukama korisnika koje se donose na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Naš cilj je takođe da izrazimo revizorsko mišljenje o usklađenosti relevantnih vlasti opštine Orahovac sa kriterijumima koji su utvrđeni revizijom, koji proističu iz primenjivog zakonodavstva o revidiranom entitetu u pogledu upotrebe finansijskih resursa.

Kao deo revizije u skladu sa Zakonom o NKR i ISSAI, vršimo profesionalnu presudu i održavamo profesionalni skepticizam tokom cele revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenimo rizike od materijalno značajnih pogrešnih prikazivanja finansijskih izveštaja, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji odgovaraju na te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da obezbedimo osnovu za naše mišljenje. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Identifikujemo i procenimo rizike neusklađenosti sa vlastima, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji su odgovorni za te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da pruže osnovu za naš zaključak o usklađenosti sa vlastima. Rizik od ne otkrivanja slučaja neusklađenosti sa vlastima veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Osiguramo da razumemo unutrašnju kontrolu relevantnu za reviziju, radi izrade revizorskih postupaka koji su prikladni, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efektivnosti interne kontrole opštine Orahovac;
- Procenimo prikladnost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procena i povezanih otkrivanja izvršene od strane menadžmenta; i
- Procenimo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, da bi se osigurali da finansijski izveštaji prikazuju transakcije i osnovne događaje realno i tačno.

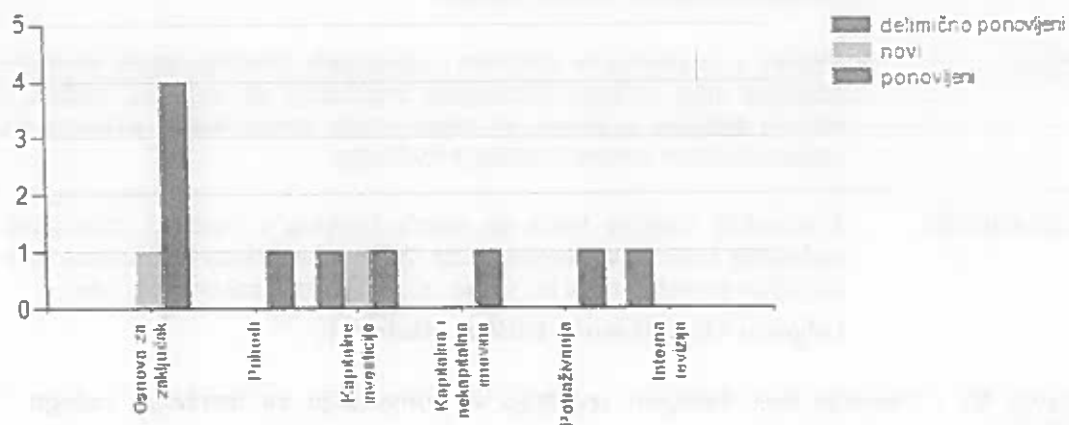
Između ostalog, komuniciramo sa menadžmentom i odgovornima za upravljanje, i u vezi sa obimom i planiranim vremenom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje identifikujemo tokom revizije.

Od pitanja koja su preneti menadžmentu, identifikujemo ona pitanja koja su bila najrelevantnija u reviziji finansijskih izveštaja tekućeg perioda i koja se smatraju ključnim revizorskim pitanjima. Izveštaj o reviziji objavljuje se na veb stranici NKR-a, sa izuzetkom informacija koje su klasifikovane kao osetljive ili zbog drugih zakonskih i administrativnih zabrana, u skladu sa važećim zakonodavstvom.

2 Nalazi i preporuke

Tokom revizije, primetili smo područja za potencijalna poboljšanja, uključujući unutrašnju kontrolu, koja su predstavljena u nastavku za vaš pregled u obliku nalaza (kao što je prikazano na Grafikonu 1, dole) i preporuka. Ovi nalazi i preporuke imaju za cilj da izvrše neophodne korekcije finansijskih informacija predstavljenih u finansijskim izveštajima, uključujući obelodanjivanja u obliku objašnjenja, i da poboljšaju interne kontrole u vezi sa finansijskom izveštavanjem i usklađenosti sa vlastima u vezi sa upravljanjem fondova javnog sektora. Mi ćemo pratiti (razmotriti) ove preporuke tokom revizije sledeće godine.

Grafikon 1. Vrsta nalaza po ekonomskim kategorijama⁴

Takođe smo pregledali status preporuka iz prethodne godine i procenili nivo njihove primene. [Za detalje vidi poglavlje 4].

2.1 Pitanja koja utiču na zaključak o usklađenosti

Pitanje B1 - Kašnjenja u plaćanju računa

Nalaz Prema članu 39.1 Zakona br. 03 / L-048 o PFMP-u, svaka valjani račun i zahtev za plaćanje za isporučenu robu i usluge i / ili radove izvršene za budžetsku organizaciju moraju biti plaćeni u roku od trideset (30) kalendarskih dana po prijemu računa.

Iz analize baze dobavljača utvrdili smo da je u 1.321 slučaju isplata u ukupnom iznosu od 2.661.959 € izvršena nakon zakonskog roka od 30 dana. Kašnjenja se kreću od jednog meseca do 5 godina.

Uzrok ove pojave bio je ulazak u obaveze bez dovoljnih sredstava, kao i nefunkcionisanje interne kontrole

Uticaj Ulazak u nepokrivene obaveze i zakašnjela plaćanja može povećati obaveze koje stvaraju budžetske implikacije za narednu godinu i rizikuju dodatne troškove, jer trezor može izvršiti isplate direktno na osnovu sudskih odluka / odluka o izvršenju.

Preporuka B1 Predsednik Opštine treba da pojača kontrolu u procesu upravljanja isplatama kako bi se osiguralo da Opština ne preuzima obaveze bez dovoljnih sredstava i da svi računi budu plaćeni u zakonskom roku.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Pitanje B2 - Plaćanje bez detaljnih izveštaja o prihvatanju za izvršenje usluga / obaveza

Nalaz Pravila i operativno vođenje javnih nabavki (Rr.UOPP), član 10. tačka 1e predviđa da jedinica koja podnosi zahtev izdaje izveštaje o prijemu robe / usluga / radova za organizovanje plaćanja za operatere i Finansijsko pravilo br. 01/2013 / MF - Trošenje javnog novca član 23 stav 1 Prijem robe / usluga vrši ovlašćeni službenik / komisija.

U šest⁵ slučajeva izvršene su isplate u iznosu od 86.431 € za odgovarajuće mesece, za projekat „Usluge za ostvarivanje vitalnosti infrastrukture za funkcionisanje projekta Kreveti na krevetu“, uprkos činjenici da je komisija za usluge prijema nisu pripremile detaljne izveštaje o realizovanim uslugama / obavezama.

Ovo se dogodilo kao rezultat loše unutrašnje kontrole.

Uticaj Ostvarivanje plaćanje u nedostatku dokaza da su usluge pružene po ugovoru povećava rizik od plaćanja za rad / usluge koje nisu izvršene i istovremeno utiče na budžet.

Preporuka B2 Predsednik treba da pokrene reviziju sprovođenja ovog ugovora kako bi se osiguralo da se sprovodi u skladu sa ugovorenim specifikacijama. Detaljni izveštaji bi se trebali sastaviti za svaki mesec za svaku pruženu uslugu, a plaćanja bi trebalo izvršiti tek nakon što se dobije uveravanje da su usluge primljene.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Pitanje B3 - Potpisivanje ugovora bez finansijskog pokrića

Nalaz

Na osnovu zakona br. 07 / L-001 o budžetskim izdvajanjima za budžet Republike Kosovo za 2020. godinu, član 12. Ograničenja obaveza i izdataka, tačka 8. Potpisivanje ugovora za višegodišnje kapitalne projekte vrši BO samo ako su takvi izdaci predviđeni zakonom budžeta za fiskalnu 2020. godinu i za naredne dve (2) godine.

U četiri slučaja ugovori za kapitalne projekte su potpisani sve dok nisu imali finansijsko pokriće, kao što su :

1. Za projekat „Regulacija rečnog korita u Remniku“ sa zakonom o budžetu za 2020. godinu i naredne dve godine predviđeno je 85, 000 €, dok je ugovor potpisan dt. 03.11.2020 bio je u iznosu od 508,862 € ili 423,862 € veći od planirane vrednosti;
2. Za projekat „Izgradnja novih semafora“ sa zakonom o budžetu za 2020. godinu i naredne dve godine predviđeno je 40.000 €, dok je ugovor potpisan dt. 18.09.2020 bio je u iznosu od 49.982 €, ili 9.982 € veći od planirane vrednosti.
3. Za projekat „Izgradnja FMC-a u Opteruši“ sa zakonom o budžetu za 2020. godinu i naredne dve godine predviđeno je 55.000 €, dok je ugovor potpisan 22.06.2020 bio u iznosu od 81.543 €, ili 26.543 € veći od planiranog vrednost takođe;
4. Za projekat „Izgradnja kioska“ sa zakonom o budžetu za 2020. godinu i naredne dve godine predviđeno je 5.000 €, dok je ugovor potpisan 22.10.2020 bio u iznosu od 10.500 €, ili 5.500 € veći od vrednosti planirano.

To se dogodilo zbog nepotpunih analiza i nerealnih procena finansijskih troškova projekata prilikom njihovog budžetiranja.

Uticaj

Nedostatak odgovarajuće analize finansijskih troškova za kapitalne projekte i potpisivanje ugovora koji prelaze budžetska ograničenja stvara poteškoće i remeti finansijski tok Opštine, jer se moraju izvršiti mnoga budžetska prilagođavanja i preraspodele sredstava kako bi se pokrili deficit ovih projekata. Ovo sprečava realizaciju drugih projekata za koje je predviđeno da budu realizovani na novonamenjeni način.

Preporuka B3

Predsednik treba da obezbedi da će primeniti zakon o nabavkama - pokrenuti aktivnost nabavke tek nakon što završi formalnu procenu potreba i potpiše ugovor za kapitalne projekte samo ako su takvi izdaci predviđeni zakonom. Budžeta za fiskalnu godine i naredne dve (2) godine.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Pitanje B4 - Nedostaci u upravljanju prihodima od poreza na imovinu.**Nalaz**

Zakona br. 06 / L-005 o porezu na nepokretnu imovinu, član 11. tačka 1 definiše: „Odbitak za primarno prebivalište - Fizičko lice, koje odluči do 30. novembra godine, pre poreske godine da jedinica zgrade služi kao primarno prebivalište i izjavi u opštini ili tokom faze inspekcije, dozvoljeno je odbijanje petnaest hiljada (15.000 €) od procenjene vrednosti građevinske jedinice.

Takođe, Ministarstvo finansija, odnosno Odeljenje za porez na imovinu obavestilo je Opštine o odluci donetoj na dt. 16.04.2021 za registraciju ličnog broja u slučaju primene gñjide 11 Zakona br. 06 / L-005, kako bi se izbeglo dupliranje i / ili nepravilnosti i obezbedila efikasna primena ovog člana. Pored toga, registracija ličnih brojeva povećava efikasnost, garantuje tačnije i pouzdanije informacije u registru poreza na imovinu, a poreskim obveznicima donosi brojne druge beneficije.

S tim u vezi identifikovali smo sledeće nedostatke:

- Četiri od osam testiranih uzoraka, poreski obveznici koji nisu posedovali imovinu prijavljenu za prebivalište, opština je dozvolila odbitak od procenjene vrednosti imovine u iznosu od 15.000 €. Takođe, iz analize baze podataka poreza na imovinu koju je obezbedila opština, primetili smo da je odbitak primenjen na 294 nekretnine koje nisu registrovane kao primarno prebivalište. Kao rezultat toga, Opština ima manja godišnja poreska opterećenja u približno iznosu od 7.056 €. Nepažnja nadležnih službenika dovela je do toga da greške nisu prosledene službenicima centralnog nivoa radi potrebnih ispravki, kao i;
- Četiri od osam testiranih uzoraka oduzeli su imovinu na lica koja nisu imala lični identifikacioni broj. Takođe, iz analize baze podataka poreza na imovinu koju je obezbedila Opština, primetili smo da je 756 osoba oduzeto bez ličnog broja, što posledično rezultira sa blizu 18.144 € manje prihoda iz ove kategorije.

Opštinski zvaničnici istakali su da su dobili odgovor od odeljenja za porez na imovinu u MF da će „Ovaj problem postojati sve dok se ne završi lični broj svih poreskih obveznika“, a do 2021. godine odbitak se neće primenjivati na ove slučajeve.

Uticaj

Procena uticaja stambenih jedinica sa odbicima bez ličnog broja i bez izjave da mesto prebivališta poreskog obveznika služi kao primarno prebivalište, može rezultirati nepravilnim izračunavanjem odbitka ili utajom poreza, pri čemu Opština dobija manje prihoda od ove kategorije.

Preporuka B4

Predsednik treba da obezbedi bolju saradnju između poreskih obveznika, Odeljenja za porez na imovinu - Opštine i Odeljenja za porez na imovinu - Ministarstva finansija, kako bi se eliminisale moguće greške u osnovi za utvrđeni porez ili bilo koja druga eventualna greška.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Pitanje A1 - Loše upravljanje ugovorima / Kašnjenja u implementaciji projekata**Nalaz**

Prema članu 81. Zakona o javnim nabavkama i pravilima i operativnim smernicama za javne nabavke, tačke 61.6, 61.19 i 61.20, rukovodioci ugovora su odgovorni za upravljanje ugovorima i moraju osigurati da EO izvrši ugovor u skladu sa navedenim uslovima. u ugovoru. Svaki javni ugovor ima definisan rok za sprovođenje.

U sedam (7) slučajeva Opština nije izvela radove prema dinamičnom planu predviđenom ugovorom, pa je došlo do značajnih kašnjenja u fizičkom napretku u ovim projektima:

- Projekat „Izgradnja memorijalnog kompleksa“, vrednost ugovora od 475.239 € od 25.09.2012, trebalo je da bude završen u roku od tri godine (u 2014). Međutim, projekat je završen 14.09.2020, odnosno sa šest (6) godina zakašnjenja;
- Projekat „Odvodni kanal za poljoprivredno zemljište“ ugovorna vrednost 497.981 € i dt. 01.10.2013. Mora biti završen u roku od dve (2) godine (2015. godine), još uvek nije završen;
- Projekat „Izgradnja puta Orahovac - Donji Potičan“, vrednost ugovora 845,981 € dt. 16.09.2016. Trebalo je da bude završeno za 158 radnih dana, još nije završeno;
- Projekat "Izgradnja puteva u Zrza, Celina, Našpal, Senoc, Retije i Mrasor" ugovorna vrednost 359.702 € i dt. 14.10.2016. Trebalo je da bude završeno za 140 radnih dana, još nije završeno;
- Projekat „Izgradnja infrastrukture Vrajak, Geđe, Zatrič, Sopnik i Donja Retina “ vrednost ugovora 283.994 € i dt. 29.08.2015. Trebalo je da bude završeno 2016. godine, još nije završeno;
- Projekat „Izgradnja sistema za vodosnabdevanje u Orahovcu“, vrednost ugovora od 95,725 €. 07.09.2016. Trebalo je da bude završeno 2017. godine, još nije završeno; i
- Projekat „Regulisanje centra grada kamenjem“ vrednost ugovora 286,860 € i dt. 16.11.2015. Trebalo da bude završeno za 155 radnih dana, još uvek nije završeno.

Prema opštinskim zvaničnicima, kašnjenja u sprovođenju projekata nastala su kao rezultat nedostatka sredstava za relevantne projekte.

Uticaj

Kašnjenja uticaja na završetak projekata utiču na opštinu da ne postigne postavljene ciljeve, a u nedostatku budžetskih sredstava za naredne godine pokrenuti projekti možda neće biti završeni neko vreme.

Preporuka A1

Predsednik treba da obezbedi da se uzroci kašnjenja otklone unapred, da se obezbede potrebna sredstva i da se nadziru kontrole u nadgledanju sprovođenja projekata tako da se završe na vreme u skladu sa dinamičkim planom.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

2.2 Nalazi o finansijskom upravljanju i pitanjima usklađenosti

2.2.1 Prihodi

Prihodi koje je Opština Orahovac generisala u 2020. godini iznosili su 1,182,723 €. Oni se odnose na prihode od poreza na imovinu, poreza na puteve, participacija, administrativnih taksi, poreza od poslovnih aktivnosti, prihoda od građevinskih dozvola itd. U poređenju sa prethodnom godinom, nivo ostvarenja prihoda bio je veći za 6,7%. Pored ovih, Opština je takođe prikupila indirektno prihode koji se prikupljaju od centralnog nivoa (saobraćajne kazne, sudovi i agencija za šume) u iznosu od 212,944 €. Testirali smo sedam uzoraka za suštinske testove u vrednosti od 11.746 €, kao i 10 uzoraka za testove usaglašenosti.

Pitanje B5 - Brojne žalbe građana na procenu imovine

Nalaz Prema članu 12. stav 2. Zakona br. 06 / L-005 o porezu na nepokretnu imovinu, svaka opština je odgovorna za upravljanje postupkom poreza na nepokretnosti koja se nalazi na teritoriji opštine. Prema ovom paragrafu, među nadležnostima opštine su sledeće: registruje i upravlja podacima o porezu na imovinu u registrima poreza na imovinu, sarađuje sa Ministarstvom finansija za procenu nepokretne imovine; ispituje i odlučuje o žalbama na porez na nepokretnosti.

Uprkos naporima, opština nije uspela da pravilno sarađuje na ažuriranju podataka u bazi podataka o porezu na imovinu i proceni imovine. Shodno tome, u opštinu su primljene 103 žalbe u vezi sa nepravilnom procenom imovine (72 za stambenu imovinu, 25 za komercijalnu imovinu i 6 za industrijsku imovinu). Od ukupno 103 žalbe, samo 11 je odbijeno, a ostale žalbe prihvaćene kao osnovane. Ovo ukazuje na visok nivo grešaka u bazi podataka.

Do ovoga je došlo zbog nedovoljne komunikacije između opštine i Ministarstva finansija i zbog ograničenog broja osoblja u sektoru poreza na imovinu, kao i poteškoća u primeći novog zakona br. 06. L / 005.

Uticaj Neažurnost podataka i nepravilna procena imovine u bazi podataka o porezu na imovinu može otežati prikupljanje prihoda od poreza na imovinu i istovremeno uticati na povećanje potraživanja zbog nezadovoljstva i žalbi građana.

Preporuka B5 Predsednik treba da obezbedi bolju koordinaciju između opštine i odeljenja za porez na imovinu u okviru Ministarstva finansija, kako bi se poboljšali podaci u bazi podataka. Predsednik takođe treba da pojača kontrolu kako bi osigurao tačnu procenu obveznika poreza na imovinu.

2.2.2 Kapitalne investicije

Konačni budžet za kapitalne investicije iznosio je 5.388.819 €, od čega je potrošeno 5.163.679 €. Oni su povezani sa izgradnjom lokalnih puteva, održavanjem reka, obrazovnih objekata, druge opreme itd. Testirali smo 70 uzoraka za značajne testove u vrednosti od 2.128.037 €, kao i pet

uzoraka za testove usaglašenosti.

Pitanje B6 - Sprovođenje aktivnosti van plana nabavki i ne obaveštavanje CPA

Nalaz Na osnovu člana 8 Zakona o javnim nabavkama (sa izmenama i dopunama) UA treba da sačini plan nabavki, u kojem su sa razumnim detaljima identifikovane sve zalihe, usluge i radovi koje UA namerava da nabavi tokom predmetne fiskalne godine. Dok je prema članu 9, tačka 6 istog zakona precizirano da, ako aktivnost nabavke nije uključena u konačni plan nabavki, Centralna agencija za nabavke (CPA) mora biti obaveštena najmanje 5 dana pre odobrenja za pokretanje postupka aktivnost nabavke.

Opština Orahovac je 2020. godine sprovela ukupno 99 aktivnosti nabavke za radove, snabdevanje i usluge, od kojih 23 aktivnosti nisu bile obuhvaćene konačnim planom nabavki, iako je ZJN obavešten kako zahteva ZJN. To pokazuje da plan nabavki ne uključuje sve potrebe za zalihama, radovima i uslugama. Međutim, u četiri slučaja za aktivnosti sprovedene van plana, nijedna kopija relevantne Izjave o potrebama i utvrđivanju raspoloživosti sredstava nije poslata CPA pre pokretanja relevantnih aktivnosti nabavke.

Do neuključivanja svih zahteva / potreba jedinica u plan nabavki došlo je zbog nedostatka komunikacije i saradnje sa drugim jedinicama koje podnose zahteve za nabavku.

Uticaj Nepotpuno planiranje aktivnosti nabavki i sprovođenje vanplanskih nabavki otežavaju sprovođenje plana nabavki i praćenje učinka i stvaraju finansijske poteškoće za opštinu.

Preporuka B6 Predsednik treba da obezbedi da preduzme neophodne mere da planiranje aktivnosti nabavke uključuje zahteve svih jedinica tako da se što manje aktivnosti sprovodi van plana nabavki. Ako se bilo koja aktivnost dogodi van plana, CPA mora biti unapred obavešten u skladu sa zakonskim zahtevima.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Pitanje C1 - Neispunjavanje plana upravljanja ugovorom za obavljeni posao

Nalaz Prema članu 81 ZJN-a, naručioci su dužni da pripreme plan upravljanja ugovorima. Plan upravljanja ugovorima (u daljem tekstu PMK) je dokument koji će se ažurirati na osnovu nadzora radova, usluga ili dobara u skladu sa uslovima utvrđenim u originalnom ugovoru. PMK treba da se koristi zajedno sa odobrenim pravilima za upravljanje ugovornim aktivnostima koje je donela Regulatorna komisija za javne nabavke.

Prema članu 81 ZJN-a, naručioci su dužni da pripreme plan upravljanja ugovorima. Plan upravljanja ugovorima (u daljem tekstu PMK) je dokument koji će se ažurirati na osnovu nadzora radova, usluga ili dobara u skladu sa uslovima utvrđenim u originalnom ugovoru. PMK treba da se koristi zajedno sa odobrenim pravilima za upravljanje ugovornim aktivnostima koje je donela Regulatorna komisija za javne nabavke.

To se dogodilo jer rukovodilac ugovora nije smatrao potrebnim da prijavi ili kao rezultat njihovog nemara.

Uticaj Nepopunjavanje informacija i neprijavlivanje rada koje je rukovodilac ugovora obavio u skladu sa zahtevima ZJN, ne pruža potpune informacije o validnosti plaćene vrednosti i preostalim obavezama Kompanije za rad u toku.

Preporuka C1 Predsednik treba da osigura da rukovodilac ugovora nadgleda rad i sastavlja izveštaje o napretku rada za svaku prihvaćenu situaciju kako bi identifikovao slabosti u procesu i izbegao plaćanja za nedovršeni posao. Osigurajte da rukovodioci projekata mogu da doprinesu planu upravljanja ugovorima koji sadrži tačne informacije pravovremenim iznošenjem stvarne situacije.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Pitanje A2 - Obavezivanje sredstava koja nisu u skladu sa finansijskim pravilima

Nalaz Finansijsko pravilo br. 01/2013, član 12 predviđa da se prvo mora podneti zahtev za kupovinu, a zatim i opredeljivanje sredstava, da bi se nastavilo sa narudžbenicom, zatim da bi se prihvatila roba ili usluge, a nakon prijema fakture izvršiti plaćanje.

Od 70 testiranih uzoraka, u 38 plaćanja u iznosu od 2.048.286 €, faktura je prvobitno primljena, zatim su izvršena sredstva i izvršen nalog za kupovinu.

Uzrok takve pojave je neadekvatno planiranje budžeta i pokretanje postupaka ignorisanjem primene važećih pravila.

Uticaj Ulazak u obaveze bez obezbeđenja potrebnih sredstava utiče na stvaranje obaveza koje opterećuju budžet za narednu godinu.

Preporuka A2 Predsednik treba da obezbedi da se poštuju koraci definisani važećim pravilima u vezi sa realizacijom plaćanja, tako da se tokom obrade plaćanja prvo izvrše sredstva, zatim izda nalog za kupovinu i na kraju prihvate dobra / usluge i da izvrši plaćanje.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

2.2.3 Kapitalna i ne kapitalna imovina

Vrednost predstavljena u GFI kapitalne imovine iznosi 132,950,681€, ne kapitalne imovine 741,381 €, a zaliha 29,549€. Testirali smo 70 uzoraka za značajne testove u iznosu od 1,628,119€ i 10 uzoraka za testove usaglašenosti.

Pitanje B7 - Slabosti u upravljanju imovinom

Nalaz Prema članu 6. stav 3. Uredbe br. 02/2013 o upravljanju nefinansijskom imovinom „Kapitalna imovina mora biti registrovana u ISFUK, dok nekapitalna imovina i zalihe moraju biti registrovani u sistemu e-imovine.“ Dalje, član 19, tačka 4.7, predviđa da se popis imovine mora izvršiti pre

završetka GFI. Takođe prema članu 20 „Budžetska organizacija mora da proceni nefinansijsku imovinu da bi utvrdila potrebu za nefinansijskom imovinom za organizaciju, fizičko stanje i mogućnost da je koristi u drugim jedinicama organizacije“.

S tim u vezi otkrili smo da:

- Registar e-imovine nije potpun jer godišnje kupovine imovine (ispod 1,000€) nisu evidentirane u ovom softveru, iako se vode u internim registrima (Excel).
- Opština Orahovac je osnovala komisiju za popis imovine i pripremila je opšti izveštaj. Ovaj izveštaj je bio manjkav jer je sadržao samo imovinu opštinske uprave, ali ne i nefinansijsku imovinu škola⁹. Takođe, Opština je u knjigovodstvenom registru vodila kamion sa prikolicom nulte vrednosti, posebno prilikom fizičkog pregleda ovog kamiona (31701) koji je služio potrebama na sabirnim mestima voća i povrća, ustanovili smo da je ovo vozilo godine bio u pasivnom stanju (što je objavljeno 11.12.2014). Komisija za popis nije identifikovala takav propust kao nepravilnost; i
- Opština tokom ove godine nije usvojila nijednu uredbu o unutrašnjim procedurama za upravljanje imovinom, uprkos preporukama u izveštajima iz prethodnih godina.

To se dogodilo zbog nemara službenika odgovornih za izvršavanje zadataka definisanih na vreme i u skladu sa relevantnim zakonodavstvom.

Uticaj

Nepotpunjavanje inventara i procene imovine u zakonskom roku, kao i nefunkcionisanje sistema e-imovine povećava rizik od nedostatka informacija o statusu imovine. Nedostatak internih procedura za zaštitu i raspolaganje imovinom može dovesti do toga da imovina opštine ne bude pravilno vođena i nije pravilno prikazana u finansijskim izveštajima.

Preporuka B7

Predsednik Opštine treba da obezbedi da se zahtevi u vezi sa registracijom i održavanjem imovine u potpunosti primenjuju, gde se kroz sistem e-imovine evidentiraju svi prilivi / odlivi pokretne imovine (u vrednosti ispod 1,000€) za sva Opštinska odeljenja. Takođe mora osigurati da se postupak popisa i procene imovine vrši u svim odeljenjima i da izveštaji komisije za popis i konačne procene budu usklađeni sa stanjem imovine u registrima i prethode pripremi izveštaja. GFI za 2021. godinu, kako bi vrednost imovine bila predstavljena u potpunosti i tačno i kako bi se osigurala izrada internih pravila i procedura za evidentiranje, očuvanje i otuđenje imovine.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

2.2.4 Potraživanja

Opština je obelodanila potraživanja u iznosu od 2.263,130€ u GFI za 2020. godinu. Većina njih se odnosi na potraživanja za porez na imovinu u iznosu od 1,450,150€, porez na preduzeća 802,646 €, zakupnina od javnih zgrada 6,030€ itd., U poređenju sa prethodnom godinom ZPP porasli su za 103,441€ ili 4.8%.

Pitanje B8 - Potcenjivanje potraživanja i njihovo nepravilno upravljanje

Nalaz Prema članu 16. Uredbe br. 01/2017 o godišnjem finansijskom izveštavanju, budžetska organizacija je dužna da izveštava potraživanja na pošten i tačan način.

Potraživanja od poreza na imovinu potcenjena su za 15,824€. Opština je predstavila ove račune u iznosu od 1,450,150€ na GFI za 2020. godinu, dok bi trebalo da budu predstavljeni u iznosu od 1,465,974€. Veliki deo nagomilanih dugova za porez na imovinu pripada bivšim društvenim preduzećima, privatizovanim tokom procesa privatizacije.

Dalje, Opština se suočava sa visokim vrednostima potraživanja koja se povećavaju iz godine u godinu (sa 2.115 miliona u 2018. godini, sa 2.160 miliona u 2019. i 2.263 miliona u 2020).

Utica Potcenjivanje ZU / A uticalo je na njihovo nepravedno obelodanjivanje u GFI. Naplata dugova od dužnika postala je teret i njime se ne može upravljati, što uzrokuje probleme u ispunjavanju plana troškova, dok njihov staž sve više smanjuje verovatnoću da će ovi računi biti prikupljeni.

Preporuka B8 Predsednik treba da preduzme odgovarajuće mere za zajedničko poravnanje sa KAI u vezi sa obavezama društvenih preduzeća pod njihovim upravljanjem i obaveza bivših društvenih preduzeća. Takođe, treba preduzeti sve zakonske mere za naplatu ostalih potraživanja od svih vlasnika imovine.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

2.2.5 Funkcija interne revizije

Jedinica za unutrašnju reviziju (JUR) deluje sa dva člana - direktorom JUR i službenim licem. Pored strateškog plana, ova jedinica je izradila godišnji plan rada prema kojem je planirala deset (10) revizija, gde je za izveštajni period za 2020. godinu dovršila i finalizirala 10 (izveštava po planu i sačinila pregled radi verifikacije adresiranja preporuka). Odbor za reviziju održao je 4 (četiri) redovna sastanka, koji su svojim aktivnostima uspeli da obezbede jačanje uloge unutrašnje revizije.

Pitanje C2 - Nedostaci u funkcionisanju i sprovođenju preporuka JUR

Nalaz JUR je dao preporuke o tome kako rukovodstvo može poboljšati funkcionisanje interne kontrole. Prema Akcionom planu pripremljenom za 2020. godinu, od 39 datih preporuka, 26 je sprovedeno, 13 je bilo u procesu sprovođenja. U kontrolnoj listi za adresiranje preporuka za 2020. godinu prema revizijama koje je izvršila ova jedinica, nema nalaza (dokaza i prateće dokumentacije) koji pokazuju da postoje konkretne akcije za sprovedene preporuke, iz nalaza revizije. Takođe je vredno napomenuti da je od 10 završenih revizorskih izveštaja samo kancelarija za nabavke poslala akcioni plan upravljanja za sprovođenje preporuka iz izveštaja JUR (to je u suprotnosti sa standardnim operativnim procedurama, koje je odobrilo MF). Takva pojava dogodila se usled nedostatka odgovarajuće

pažnje i nemara osoblja direkcija u kojima su vršene revizije.

Uticaј

Ne dokumentovanje činjenica da postoje konkretne radnje da je revidirani direktor sproveo preporuku sa potrebnim dokazima i pratećom dokumentacijom narušice efikasnost rada JUR-a i smanjiće mogućnost da NAO dobije sigurnost iz rada JUR-a, uprkos obimu i kvalitetu preduzetih poslova. Ne adresiranje preporuka interne revizije takođe može rezultirati kontinuiranim identifikovanim slabostima i neefikasnošću sistema interne kontrole.

Preporuka C2

Predsednik treba da obezbedi da se godišnji plan revizije više usredsredi na procese tekuće godine u odeljenjima u kojima se procenjuje da je rizik veći, zahteva da se poboljša kvalitet revizije i da se od odeljenja zahteva da daju preporuke revizije. postupa se u skladu sa standardnim operativnim procedurama koje odobrava ministar finansija.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

3 Sažeta informacija o planiranju i izvršenju budžeta

Uzeli smo u obzir izvore budžetskih sredstava, trošenje sredstava i prihode prikupljene od ekonomskih kategorija. Ovo je istaknuto u sledećim tabelama:

Tabela 1. Troškovi prema izvorima budžetskih fondova (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet ^a	2020 Troškovi	2019 Troškovi	2018 Troškovi
Izvori fondova	14,735,820.41	15,454,054.71	15,129,427.04	14,688,601.82	13,064,948.77
Grant Vlade – Budžet	13,578,979.41	13,810,445.03	13,743,871.40	13,192,921.81	11,995,390.75
Finansiranje putem zaduživanja	0.00	110,660.00	100,019.60	92,191.42	37,333.40
Prenete iz prethodne godine	0.00	372,526.46	309,042.56	376,713.94	153,711.95
Sopstveni prihodi	1,156,841.00	1,156,841.00	974,370.16	961,842.35	778,166.97
Unutrašnje donacije	0.00	3,487.00	2,123.32	652.30	4,852.70
Spoljne donacije	0.00	95.22	0.00	64,280.00	95,493.00

Konačni budžet u odnosu na početni budžet povećan je za 718,235€. Ovo povećanje rezultat je revizija budžeta, prihoda prenetih iz prethodne godine, povećanih državnih garancija, lokalnih donacija i finansiranja zaduživanjem.

Opština je u 2020. godini potrošila 98% konačnog budžeta ili 15,129,427€, uz realizaciju gotovo istu kao prošle godine (2019 - 97%). Izvršenje budžeta je na zadovoljavajućem nivou, a objašnjenja za trenutnu poziciju detaljno su navedena u nastavku.

Tabela 2. Potrošnja fondova prema ekonomskim kategorijama (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2020 Troškovi	2019 Troškovi	2018 Troškovi
Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama	14,735,820.41	15,454,054.71	15,129,427.04	14,688,601.82	13,064,948.77
Plate i Dnevnice	7,556,821.00	7,716,938.32	7,716,523.13	7,330,406.30	7,219,001.22
Roba i Usluge	1,594,330.00	1,746,797.96	1,664,862.25	1,352,072.18	975,105.46
Komunalije	280,500.00	280,500.00	263,829.83	246,469.32	248,822.91
Subvencije i Transferi	311,000.00	321,000.00	320,532.48	1,216,728.26	179,062.00
Kapitalne Investicije	3,905,770.41	5,388,818.43	5,163,679.35	4,542,925.76	4,442,957.18
Rezerve	1,087,399.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Objašnjenja za promene u budžetskim kategorijama data su u nastavku:

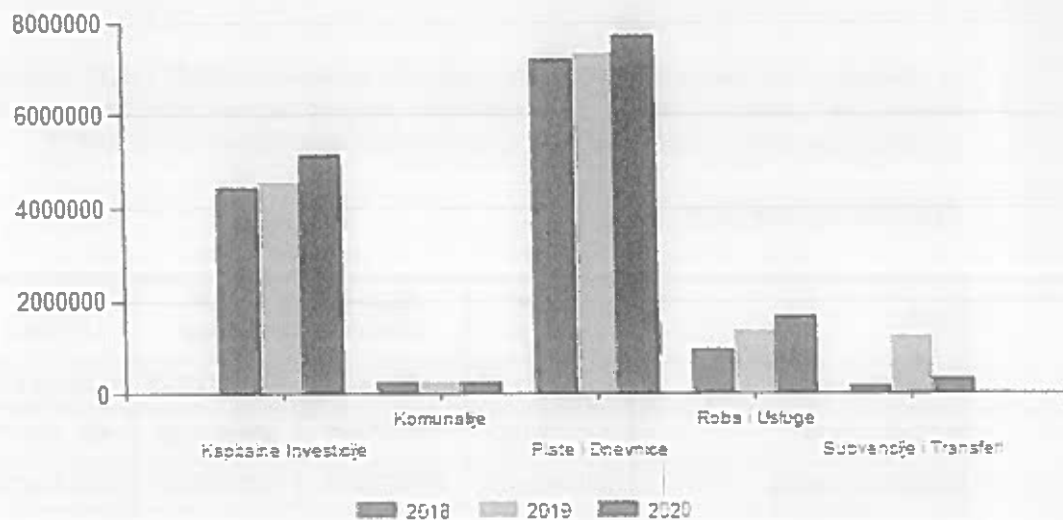
- Konačni budžet za plate i dnevnice povećan je za 160,117€ uz pregled budžeta. To je zbog učešća osoblja u pandemiji Covid-19;
- Konačni budžet za robe i usluge u poređenju sa početnim budžetom povećan je za 152,468€ kao rezultat pregleda budžeta;
- Konačni budžet za opštinske troškove u poređenju sa početnim budžetom se nije promenio, dok se u kategoriji subvencija povećao za 10,000€;

- Konačni budžet za kapitalne investicije u poređenju sa početnim budžetom povećan je za 1,483,049€.

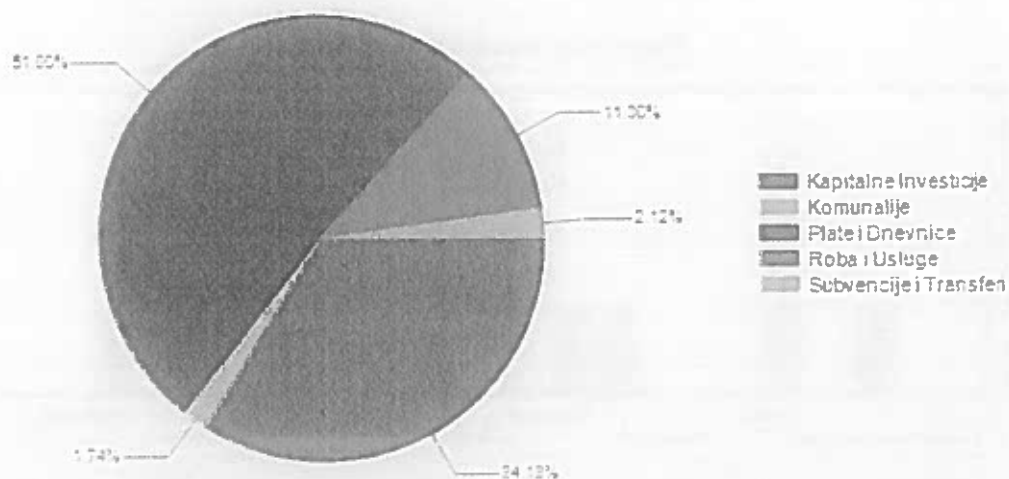
Ovo povećanje je rezultat pregleda budžeta kao uslova za sprovođenje projekata iz prethodnih godina i prenosa sredstava iz rezervi u iznosu od 993,844€ odlukom Skupštine Opštine.

Opština za upravljanje pandemijom Covid - 19 potrošila je 410,079€, od čega je 267,592€ isplaćeno za plate i dnevnice, 132,487€ za dobra i usluge i 10,000€ za subvencije.

Grafikon 2. Rashodi po ekonomskim kategorijama tokom godina 2018-2020

Grafikon 3. Rashodi po ekonomskim kategorijama za 2020. godinu

U poređenju sa prethodnom godinom, prihodi ostvareni u 2020. godini veći su za 112,555€. Pored ovih opština, prikupio je i indirektne prihode koji se prikupljaju sa centralnog nivoa (saobraćajne kazne, sudske kazne i agencija za šume) u iznosu od 212,944€.

Tabela 3. Prihodi (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2020 Prijemi	2019 Prijemi	2018 Prijemi
Ukupno prihodi	1,156,791.00	1,156,791.00	1,182,723.25	1,103,402.89	994,863.65
Poreski prihodi	541,173.00	541,173.00	456,977.38	459,286.37	419,434.14
Neporeski prihodi	615,618.00	615,618.00	725,745.87	644,116.52	575,429.51

4 Napredak u primeni preporuka

Izveštaj revizije Opštine Orahovac za GFI 2019. godine rezultirao je sa 14 preporuka. Opština je pripremila Akcioni Plan u kojem je naznačeno kako će sprovesti date preporuke.

Menadžment Opštine Orahovac preduzeo je mere radi rešavanja postavljenih pitanja, gde su do kraja naše revizije za 2020. godinu sprovedene tri (3) preporuke, dok još osam (8) nije adresirano, a dve (2) druge bili u procesu i jedna (1) preporuka više nije primenljiva.

Za potpuniji opis preporuka i kako su adresirane, pogledajte Tabelu preporuka..

Grafikon 4. Napredak u sprovođenju preporuka iz prethodne godine

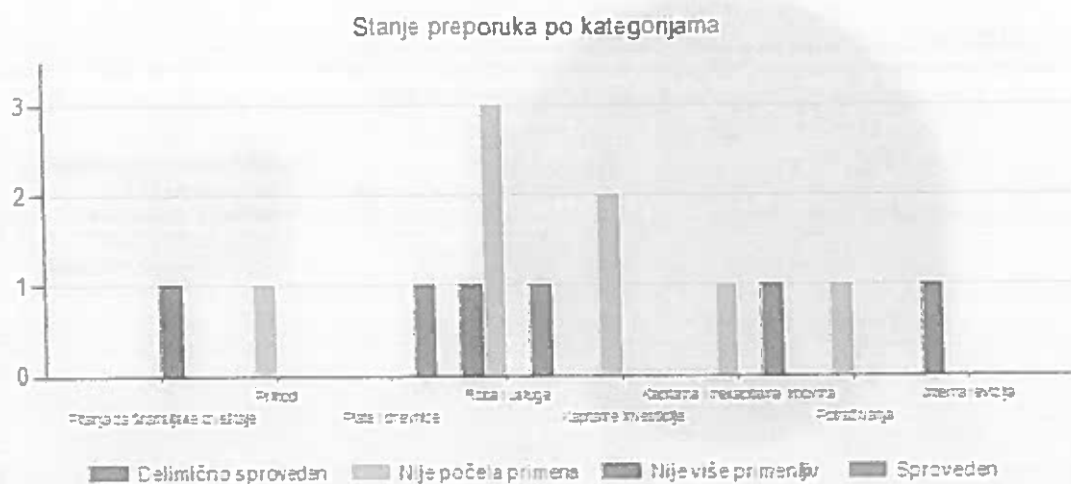

Tabela 4 Rezime preporuka iz prethodne godine i 2020. godine

Br.	Oblast Revizije	Preporuka iz 2019 godine	Preduzete akcije	Status
1.	Pitanja za finansijske izveštaje	Predsednik treba da obezbedi da se preduzmu sve radnje tako da se rashodi planiraju u odgovarajućim budžetskim izdvajanjima i da se plaćanje i evidentiranje rashoda vrši tačno u skladu sa odgovarajućim ekonomskim kodovima, kao i da se sve obaveze plaćaju na vreme kako bi se izbegla mogućnost dodatnih plaćanja za sudske postupke.	O ovom pitanju će se govoriti u Godišnjem izveštaju o reviziji RVA.	Nije više primenljiv
2.	Prihodi	Predsednik treba da osigura da se intenziviraju zajedničke aktivnosti opštine i Departmana za porez na imovinu u Ministarstvu finansija, u cilju poboljšanja podataka u bazi podataka.	Nisu preduzete potrebne radnje za sprovođenje ove preporuke.	Nije počela primena
3.	Plate i dnevnice	Predsednik treba da zatraži od odgovornih osoba da za zvaničnike koji su plaćeni iz opštinskog budžeta obezbede barem dosijee sa osnovnim podacima, uključujući ugovore o radu, kao i mesečne izveštaje o njihovom kontinuitetu/prisutnosti na radu, kako bi se osiguralo da su plaćeni samo legitimni radnici i da su pružili usluge.	Preporuka je sprovedena.	Sproveden
4.	Roba i usluge	Predsednik mora da obezbedi da se izvršenje isplate vrši u skladu sa rokovima utvrđenim uredbom Ministarstva finansija. Prednost treba dati prenesenim obavezama iz prethodne godine i onima koji imaju duži period čekanja.	Nisu preduzete potrebne radnje za sprovođenje ove preporuke.	Nije počela primena
5.	Roba i usluge	Predsednik mora osigurati da se plaćanja izvrše tek nakon što se uveri da su ugovorene usluge prihvaćene i potvrdi da su u skladu sa ugovorenim uslovima. Svako plaćanje za takve usluge mora biti podržano kompletnom dokumentacijom, uključujući fakture i potvrde o učešću.	Nisu preduzete potrebne radnje za sprovođenje ove preporuke.	Sproveden
6.	Roba i usluge	Gradonačelnik treba da pokrene reviziju primene ovog ugovora kako bi se osiguralo da se on sprovodi u skladu sa ugovorenim specifikacijama. Detaljni izveštaji bi trebalo da budu sastavljeni za svaki mesec za svaku pruženu uslugu, a plaćanja bi trebalo da budu izvršena tek nakon što se obezbedi sigurnost da su usluge prihvaćene. Za gore navedene slučajeve kada ne postoje pouzdani dokazi da su usluge pružene i izvršene	Rukovodioci ugovora su imenovani, ali još uvek nisu adekvatno nadgledani	Nije počela primena

		su plaćanja, trebalo bi razmotriti mogućnost vraćanja sredstava u opštinski budžet. Osobe odgovorne za upravljanje ovim ugovorom trebaju odgovarati za svoj rad.		
7.	Roba i usluge	Predsednik treba da obezbedi da se ugovori planirani prema godišnjem planu nabavke kao snabdevanje tretiraju kao takvi tokom razvoja aktivnosti nabavke i plaćanja, kako bi se obezbedila tačna klasifikacija / odraz izdataka. Takođe, moraju se poštovati sve odredbe ZJN-a u vezi sa procedurama nabavke.	Nisu preduzete potrebne radnje za sprovođenje ove preporuke.	Nije počela primena
8.	Roba i usluge	Predsednik treba da obezbedi da se za svaki ugovor srednje i velike vrednosti imenuju menadžeri ugovora, u skladu sa zahtevima ZJN, a menadžerima ugovora moraju da budu jasni pravni zahtevi za upravljanje ugovorima. Shodno tome, oni moraju da pripreme, prate i izveštavaju o planu upravljanja ugovorima u skladu sa zahtevima..	Menadžeri ugovora su imenovani, ali se još uvek ne nadgledaju na odgovarajući način.	Delimično sproveden
9.	Kapitalne investicije	Predsednik treba da obezbedi da se primeni zakon o nabavkama - da započne aktivnost nabavke tek nakon formalne procene potreba i potpiše ugovor za kapitalne projekte samo ako su takvi izdaci predviđeni Zakonom o budžetu za fiskalnu godinu i za naredne dve (2) godine.	Nisu preduzete potrebne radnje za sprovođenje ove preporuke.	Nije počela primena
10.	Kapitalne investicije	Predsednik opštine treba da osigura da preduzme neophodne mere tako da planiranje aktivnosti nabavke uključuje zahteve svih jedinica tako da se što manje aktivnosti sprovodi izvan plana nabavke. Ako se bilo koja aktivnost odvija izv.	Nisu preduzete potrebne radnje za sprovođenje ove preporuke.	Nije počela primena
11.	Kapitalna i nekapitalna imovina	Predsednik opštine treba da zatraži od Ministra kulture, omladine i sporta sve finansijske informacije u vezi sa objektom-Sportskom dvoranom i na osnovu tih podataka ova imovina treba da bude uključena u imovinske registre opštine.	Preporuka je sprovedena.	Sproveden
12.	Kapitalna i nekapitalna imovina	Predsednik treba da obezbedi da Komisija za popis i procenu nefinansijske imovine registruje i proceni svu imovinu u vlasništvu opštine, a po završetku postupka priprema konačni izveštaj o stanju imovine, koji mora biti usklađen sa računovodstvenim evidencijama opštine. Prikazane razlike treba razjasniti i registre ažurirati prema najnovijim zapisima.	Nisu preduzete potrebne radnje za sprovođenje ove preporuke.	Nije počela primena
13.	Potraživanja	Predsednik treba da preduzme adekvatne mere za zajedničko rešenje sa	Nisu preduzete potrebne radnje	Nije počela primena

		KPA u pogledu obaveza društvenih preduzeća pod njihovim upravljanjem i bivših društvenih preduzeća. Takođe, trebalo bi preduzeti sve zakonske mere za naplatu ostalih potraživanja od svih vlasnika imovine.	za sprovođenje ove preporuke.	
14.	Interna revizija	Predsednik treba da osigura da se godišnji plan revizije više fokusira na procese tekuće godine u departmanima u kojima je procenjen viši rizik, da zahteva da se poboljša kvalitet revizije i da departmani moraju da se bave preporukama revizije u skladu sa standardnim operativnim procedurama koje je odobrio ministar finansija.	Relevantni direktor nije pripremio akcioni plan za sprovođenje preporuka JUR.	Delimično sproveden

Br.	Oblast Revizije	Preporuke iz 2020 godine
1.	Osnova za zaključak	Predsednik Opštine treba da pojača kontrolu u procesu upravljanja isplatama kako bi se osiguralo da Opština ne preuzima obaveze bez dovoljnih sredstava i da svi računi budu plaćeni u zakonskom roku.
2.	Osnova za zaključak	Predsednik treba da pokrene reviziju sprovođenja ovog ugovora kako bi se osiguralo da se sprovodi u skladu sa ugovorenim specifikacijama. Detaljni izveštaji bi se trebali sastaviti za svaki mesec za svaku pruženu uslugu, a plaćanja bi trebalo izvršiti tek nakon što se dobije uveravanje da su usluge primljene.
3.	Osnova za zaključak	Predsednik treba da obezbedi da će primeniti zakon o nabavkama - pokrenuti aktivnost nabavke tek nakon što završi formalnu procenu potreba i potpiše ugovor za kapitalne projekte samo ako su takvi izdaci predviđeni zakonom. Budžeta za fiskalnu godine i naredne dve (2) godine.
4.	Osnova za zaključak	Predsednik treba da obezbedi bolju saradnju između poreskih obveznika, Odeljenja za porez na imovinu - Opštine i Odeljenja za porez na imovinu - Ministarstva finansija, kako bi se eliminisale moguće greške u osnovi za utvrđeni porez ili bilo koja druga eventualna greška.
5.	Osnova za zaključak	Predsednik treba da obezbedi da se uzroci kašnjenja otklone unapred, da se obezbede potrebna sredstva i da se nadziru kontrole u nadgledanju sprovođenja projekata tako da se završe na vreme u skladu sa dinamičkim planom.
6.	Prihodi	Predsednik treba da osigura da se direkcije koje ostvaruju prihode vrše redovno mesečno pomirenje sa službenikom za prihode na osnovu izvornih dokumenata i bankarskih izveštaja, otklanjajući na vreme eventualne slabosti ili greške.
7.	Prihodi	Predsednik treba da obezbedi bolju koordinaciju između opštine i odeljenja za porez na imovinu u okviru Ministarstva finansija, kako bi se poboljšali podaci u bazi podataka. Predsednik takođe treba da pojača kontrolu kako bi osigurao tačnu procenu obveznika poreza na imovinu.
8.	Kapitalne investicije	Predsednik treba da obezbedi da preduzme neophodne mere da planiranje aktivnosti nabavke uključuje zahteve svih jedinica tako da se što manje aktivnosti sprovodi van plana nabavki. Ako se bilo koja aktivnost dogodi van plana, CPA mora biti unapred obavešten u skladu sa zakonskim zahtevima.
9.	Kapitalne investicije	Predsednik treba da osigura da rukovodilac ugovora nadgleda rad i sastavlja izveštaje o napretku rada za svaku prihvaćenu situaciju kako bi identifikovao slabosti u procesu i izbegao plaćanja za nedovršeni posao. Osigurajte da rukovodioci projekata mogu da doprinesu planu upravljanja ugovorima koji sadrži tačne informacije pravovremenim iznošenjem stvarne situacije.

10.	Kapitalne investicije	Predsednik treba da obezbedi da se poštuju koraci definisani važećim pravilima u vezi sa realizacijom plaćanja, tako da se tokom obrade plaćanja prvo izvrše sredstva, zatim izda nalog za kupovinu i na kraju prihvate dobra / usluge i da izvrši plaćanje.
11.	Kapitalne investicije	Predsednik Opštine treba da obezbedi da se zahtevi u vezi sa registracijom i održavanjem imovine u potpunosti primenjuju, gde se kroz sistem e-imovine evidentiraju svi prilivi / odlivi pokretne imovine (u vrednosti ispod 1.000 €) za sva Opštinska odeljenja . Takođe mora osigurati da se postupak popisa i procene imovine vrši u svim odeljenjima i da izveštaji komisije za popis i konačne procene budu usklađeni sa stanjem imovine u registrima i prethode pripremi izveštaja. GFI za 2021. godinu, kako bi vrednost imovine bila predstavljena u potpunosti i tačno i kako bi se osigurala izrada internih pravila i procedura za evidentiranje, očuvanje i otuđenje imovine.
12.	Kapitalna i nekapitalna imovina	Predsednik treba da preduzme odgovarajuće mere za zajedničko poravnanje sa KAI u vezi sa obavezama društvenih preduzeća pod njihovim upravljanjem i obaveza bivših društvenih preduzeća. Takođe, treba preduzeti sve zakonske mere za naplatu ostalih potraživanja od svih vlasnika imovine.

Ovaj Izveštaj je prevod sa originalne verzije na albanskom jeziku. U slučaju nedoslednosti provladava verzija na albanskom jeziku.

Besnik Osmani, Generalni Revizor

Emine Fazliu, Pomoćnica Generalnog Revizora

Arian Haxha, Vođa revizije

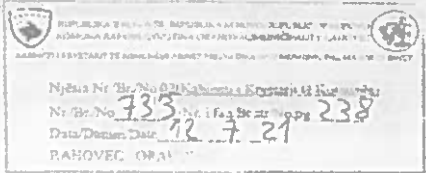
Kapllan Muhaxheri, Vođa tima

Mehmet Kurti, Član tima

Hysen Boqolli, Član tima

Florim Maliqi, Član tima

Dodatak I: Pismo potvrde

	 Njësia Nr./Br. No. 02/Komuna e Rahovecit të Kushtetutës Nr./Br. No. <u>735</u> Nr. i Fazës Nr. <u>238</u> Data/Domain Data <u>12.7.21</u> RAHOVEC, ORAJ
[]	
KOMUNA E RAHOVECIT	
LETËR E KONFIRMIMIT	
Për pajtueshmërinë me gjetjet e Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2020 dhe për zbatimin e rekomandimeve	
Për: Zyrën e Kombëtare të Auditimit	
Të nderuar,	
Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:	
• kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Pasqyrave Financiare të Komunitetit të Rahovecit, për vitin 2020 (në tekstin e mëtejshëm "Raporti"); • pajtohem me gjetjet dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit; • brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për zbatimin e tyre.	
Z. Smajl Latifi	
Zyrtar kryesor administrativ	
Data: 09.07.2021	

Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR-a i drugi delovi izveštaja revizije

Izveštaj revizora o finansijskim izveštajima ¹¹ treba da sadrži mišljenje o finansijskim izveštajima, na osnovu zaključaka izvedenih iz dokaza dobijenih tokom revizije. Kada se revizija vrši i radi procene usaglašenosti sa drugim zakonima i propisima, revizori imaju dodatnu odgovornost da izveštavaju o usklađenosti sa vlastima.¹² Ovo mišljenje treba odvojiti od mišljenja ako finansijski izveštaji daju istinit i pošten prikaz, tj. mišljenje se može izmeniti u vezi sa pitanjem (ima) usaglašenosti, ali se ne može izmeniti u odnosu na pouzdanost finansijskih izveštaja (ili obrnuto).

Da bi se došlo do zaključka da je mišljenje o finansijskim izveštajima modifikovano ili rasprostranjeno, revizor treba da obezbedi da rezultati revizije uključuju ili ne sadrže materijalno značajne pogrešne prikaze ili diseminaciju, ili takve moguće, pretpostavljene u slučaj ograničenja delokruga.

Pogrešno prikazivanje je razlika između prijavljenog iznosa, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja stavke u finansijskim izveštajima i količine, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja koji su potrebni da bi ta stavka bila u skladu sa primenljivim okvirom finansijskog izveštavanja. Pogrešna prikazivanja mogu nastati greškom ili obmanom.

(odlomak od MSVIR 200)

Oblik mišljenja

Ne-modifikovano mišljenje

Formuliše kada se ne otkriju pogrešna prikazivanja ili neusklađenosti; kada se otkriju pogrešna prikazivanja ili neusklađenosti, bilo pojedinačno ili zajednički, ali koja nisu jednaka ili prelaze nivo materijalnosti finansijskih izveštaja u celini; ili kada pogrešno (a) iskazivanje (a) i / ili neusklađenosti otkrivene u okviru date klase transakcija nije jednako ili premašuje nivo materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija. Takođe se formuliše ako nema ograničenja delokruga ili kada ograničenje delokruga ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja i / ili neusklađenosti.

Ograničenje delokruga nastaje kada revizor nije u mogućnosti da prikupi dovoljno revizijskih dokaza da bi zaključio da finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalno pogrešne prikazivanja.

Revizor treba da izrazi jedno **ne-modifikovano mišljenje** revizije ukoliko se zaključi da su finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta u skladu sa važećim finansijskim okvirom.

Modifikacije mišljenja revizije na revizorskom izveštaju

Revizor treba da modifikuje mišljenje revizije na revizorskom izveštaju ukoliko se zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalno pogrešnih prikazivanja ili neusklađenosti.

Modifikovano mišljenje revizije može biti:

- kvalifikovano mišljenje,
- protivno mišljenje; i
- odricanje od mišljenja

Kvalifikovano mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili neusklađenosti, bilo pojedinačno ili zajednički, jednaka ili premašuje nivo materijalnosti finansijskih izveštaja u celini; ili kada je pogrešno prikazivanje i / ili neusklađenost otkriveno u okviru date klase transakcija jednako ili premašuje niži nivo materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija. Takođe se formuliše ako postoji ograničenje delokruga, što možda neće dovesti do izbegavanja materijalno pogrešnih prikazivanja.

Protivno mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili neusklađenosti, bilo pojedinačno ili zajednički, što premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini; ili kada pogrešna prikazivanja i / ili odstupanja otkrivena unutar date klase transakcija daleko premašuju nivo materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija.

“rasprostranjeno” je termin koji se koristi, u kontekstu pogrešnih prikazivanja i / ili neusklađenosti, da bi se opisali efekti pogrešnih prikazivanja i / ili neusklađenosti na finansijske izveštaje; ili potencijalnih efekata na finansijske izveštaje pogrešnih prikazivanja i / ili nepoštovanja zakona, ako postoje, koji se ne otkrivaju zbog nemogućnosti pribavljanja dovoljnih odgovarajućih revizorskih dokaza. Rasprostranjeni efekti na finansijske izveštaje su oni koji prema mišljenju revizora:

- a) nisu ograničeni na određene stavke, račune ili stavke finansijskih izveštaja;
- b) ali ako su ograničeni kao takvi, oni predstavljaju ili mogu predstavljati značajan deo finansijskih izveštaja; ili
- c) U pogledu obelodanjivanja, neophodno je da korisnici razumeju finansijske izveštaje.

Odricanje od mišljenja

Formuliše se kada je ograničenje delokruga, tj. kada je nemogućnost pružanja dovoljnih odgovarajućih revizorskih dokaza materijalne i rasprostranjene.

Paragrafi Isticanja Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorskom izveštaju

Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će u revizorskom izveštaju uključiti jedan paragraf o Isticanju Pitanja. Isticanje Pitanja se treba odražavati samo na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima

Paragraf o isticanju pitanja treba:

- da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
- da koristi naslov "Isticanje Pitanja" ili neki drugi prikladni naslov;
- da uključi jasnu referencu na pitanje koje se ističe i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje;
- ukazati da revizorsko mišljenje nije modifikovano u odnosu na istaknuto pitanje.

Ukoliko revizor smatra neophodnim da komunicira određeno pitanje, osim onih koje su predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima, koja po prosudi revizora je važna za korisniku cilju shvatanja revizije, a pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili pravilima, treba da se pripremi paragraf sa naslovom "Ostala Pitanja", ili nekim drugim pogodnim naslovom. Ovaj paragraf treba da se pojavi odmah iza mišljenja i nakon svakog pasusa kod Isticanja Pitanja.

Završne beleške

- ¹ Usklađenost sa vlastima – usklađenost sa svim relevantnim zakonima, pravilima, propisima, standardima i dobrim praksama u javnom sektoru
- ² Drugi izveštaji su uslov člana 8 Uredbe 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju
- ³ Kolektivno referisanih kao usklađenost sa vlastima
- ⁴ Pitanje A i preporuka A - podrazumevaju nova pitanja i preporuke;
Pitanje B i preporuka B - podrazumevaju ponovljena pitanja i preporuke;
Pitanje C i preporuka C - podrazumevaju delimično ponovljena pitanja i preporuke.
- ⁵ ^a [*] Imamo kašnjenja od 31 dana-1981 dana
- ⁶ ^a [*] Za mesec januar, februar, maj, jun, jul i novembar.
- ⁷ ⁷ Drenažni kanal poljoprivrednog zemljišta u iznosu od 49.699 (Ugovor od 01.10.2013)
- ⁸ ^a [*] Izgradnja centralnog grejanja u školama Patačan i Senoc u iznosu od 42.405, Održavanje javne rasvete u iznosu od 196.262 €, pešačke staze Drini i Lefhe u iznosu od 59.859 € i Izrada strategije lokalnog ekonomskog razvoja u iznos od 17.017 €.
- ⁹ ^a [*] Osnovna škola „Bekim Syla“ u Orahovcu, Osnovna škola „Isa Boletini“ u Orahovcu, Osnovna škola „Isa Boletini“ u s. Celini i Osnovna škola „Sapnić“ u s. Sopniću.
- ¹⁰ Završni Budžet – odobreni budžet od strane Skupštine koji je kasnije prilagođen od strane Ministarstva Finansija
- ¹¹ Finansijski izveštaji javnog sektora takođe uključuju izveštaj(e) o izvršenju budžeta
- ¹² Usklađenost sa vlastima: usklađenost sa zakonima, propisima, standardima ili dobrim praksama.